

Friday, October 3, 2023
5:00 PM - 9:00 PM
The Invite, Die Post

EXHIBITION OPENING:
SPACE FOR DESIRE™

Curated by
The Institute of Contemporary Art
Boston
in partnership with
The Institute of Contemporary Art
London
and the Institute of Contemporary Art
New York

De Poort

Space for sexwork

Graduation presentation

27-06-2025

Lucy Aafjes

Explore lab

4694139

Architectuur

Erotisch centrum ‘De Poort’ opent haar deuren in Rotterdam

Door Jan van der Woude Foto's Anna Voskamp

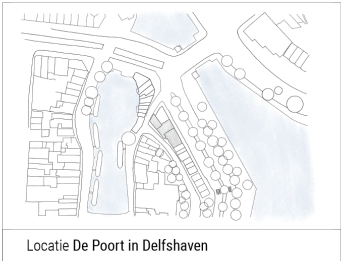
Rotterdam is een bijzonder initiatief rijk: in de wijk Delfshaven opende afgelopen weekend het gloednieuwe erotisch centrum De Rode Poort. Het centrum is veel meer dan een plek voor sekswerk alleen – het biedt ruimte voor persoonlijke groei, ontmoeting en reflectie op thema's als intimiteit, consent en lichamelijkeheid.

In de markante nieuwe bakstenen entree, ontworpen door architect Lucy Adfies, gaan openheid en discretie hand in hand. Vanuit de centrale hal brengt het trappenhuis bezoekers naar de ruimtes voor afspraken met sekswerkers, gevestigd in het voormalige bankgebouw. Het gebouw, met een totale oppervlakte van 1000 vierkante meter, biedt daarnaast plaats aan tantra-workshops, groepsgesprekken, lezingen over seksualiteit en relaties, tentoonstellingen én – op vrijdag- en zaterdagavond – een feestelijk programma.

Van bierviltje tot stedelijk voorbeeld
De initiatiefnemers achter De Rode Poort zijn

Victor Bastiaens en Vera de Vreede, twee Rotterdammers met een achtergrond in architectuur, kunst en activisme. Het eerste idee ontstond tien jaar geleden tijdens een avond in een kroeg, zoals ze zelf vertellen. "Wat begon als een impulsief plan op een bierviltje, is uitgegroeid tot iets veel groters en betekenisvollers," aldus De Vreede. Bastiaens herinnert zich vooral de snelle groei van het draagvlak: "Toen we de eerste ideeën deelden, merkten we meteen dat we een snaar raakten. Vanuit de sekswerk-sector, de gemeente en zelfs de financiële wereld kregen we verrassend snel steun."

Onderzoek en gesprekken met beleidsmakers bevestigden dat Rotterdam behoefte had aan een plek waar seksualiteit op een open, veilige en respectvolle manier beleefd en besproken kon worden zonder stigma, maar met zorgvuldigheid. "Er was een kloof in de

Locatie De Poort in Delfshaven

stad: tussen behoefte en aanbod, tussen theorie en praktijk. De Rode Poort wil die ruimte letterlijk en figuurlijk vullen," zegt Bastiaens.

Dat het project relatief snel van de grond kwam, is mede te danken aan een combinatie van slimme crowdfunding en een anonieme investeerder die zich in een vroeg stadium aan het plan verbond. "We hoefden niet alles uit te

leggen," zegt De Vreede. "Het idee sprak voor zich, en blijbaar ook tot de verbeelding." Dankzij deze financiële basis konden ontwerp en realisatie in een redelijk korte tijd concreet worden gemaakt.

Meer dan een sekswerkplek. Wat De Rode Poort onderscheidt van andere sekswerkplekken, is de multifunctionele en publieke invulling. Overdag fungeert het gebouw als kenniscentrum en ontmoetingsplek, waar thema's als seksuele diversiteit, trauma, gender en lichaamservaring centraal staan. 's Avonds verandert het in een professionele, geregelde werkplek voor sekswerkers met volledige autonomie, veiligheid en toezicht.

Het centrum sluit naadloos aan bij een bredere beweging in Nederland: het normaliseren en waarderen van sekswerk als onderdeel van stedelijk leven. De Rode Poort maakt ruimte voor emancipatie, zowel in letterlijke als in maatschappelijke zin. De opening trok honderden bezoekers: buurtbewoners, betrokken organisaties, gemeenteraadsleden, en nieuwsgierige voorbijgangers. "Dit is geen marginaal gebouw," zei een van de aanwezigen. "Het is een cultureel statement. Een nieuwe poort naar een gezondere seksuele cultuur."

Ron van der dam aanwijst opening de Poort

COLUMN

Waar wonen we eigenlijk nog voor?

Door Geertje Pelsma-Tuinman
– stedenbouwkundige en columnist

In 2035 zijn er nauwelijks nog mensen die "wonen" zoals we dat begin deze eeuw kenden. We huren geen huizen meer, we huren tijdstip. Tijd in een ruimte. Tijd in een wijk. Tijd in een leven. Wat ooit 'tijdelijk' heette, is nu permanent geworden.

Verplaatsbare woonpods, plug-in units, carrousselwoningen, flexzones: de termen wisselen per beleidsnota, maar de ervaring blijft grotendeels hetzelfde: je woont ergens, tot het model verandert, de huur stijgt of de slaapproeg wijzigt. Dan schuif je door. Soms letterlijk, want de vloer waarin je woont is niet verplaatsbaar. De overheid noemt het "adaptieve huisvesting". De markt spreekt van "mobility". En inderdaad: wie jong is, zonder kinderen, of met weinig spullen, redt zich vaak prima. Maar de prijs voor deze wendbaarheid is groter dan we onszelf willen toegeven. Want als alles tijdelijk is, waar ben je dan eigenlijk nog?

Neem de nieuwe 'wisselzones' in buitenwijken, waar bewoners elke drie jaar automatisch worden herverdeeld op basis van gezinsgrootte, inkomen en zorgvraag. Efficiënt, zeker. Maar wat doet het met mensen om nooit ergens wortel te kunnen schieten? Om je buuren niet te leren kennen en dan alweer te verlaten? We leven inmiddels in wat sociologen 'doorstroombad' noemen: een stad waarin stilstaan verdacht is, en binding een probleem. We kennen onze buuren amper, behalve via geschiktheitsvering op de liftcamera. Kinderen groeien op zonder vaste trap, vaste boom, vaste vriend. Ouderen zwerfen tussen units, afhankelijk van welk zorgcluster hen nog accepteert.

Wonen is logistiek geworden. Dat is handig voor systemen, maar funest voor gemeenschappen. Want thuis is niet alleen een dak boven je hoofd. Thuis is een ritme. Een terugkerende geur in het trappenhuis. Een buurvrouw die weet wanneer je koffie drinkt. Het zijn de dingen die nergens vastliggen, behalve in je lijf. Begrip me niet verkeerd: flexibiliteit is belangrijk. Klimaatadaptief bouwen, levensloopbestendig wonen, dat is allemaal nodig. Maar waarom zijn we flexibeliteit gaan verwarren met afstand? Met fragmentatie? Met anonimiteit?

Het is niet dat mensen geen verbinding willen. Het is dat het systeem het ontmoedigt. Wie vandaag een huurovereenkomst tekent, weet dat het morgen al weer anders kan. "We bekijken het per kwartaal," zeggen de beheerders. "Je hoort van ons. En zo is huisvesting een reeks posbmedding en geworden. Niets blijft nog vanzelfsprekend.

En ondertussen verdwijnen de plekken waar wel stabiliteit mogelijk is. De klassieke portiekflat, de eengezinswoning met schuurtje, het plein waar drie generaties elkaar toevallig treffen – ze maken plaats voor gestandaardiseerde units met algoritmische toewijzing. Niemand woont daar expres, iedereen woont er even.

Daarom stel ik voor dat we het gesprek heropenen. Niet over vierkante meters of bouwvolume, maar over zinvol wonen. Over plekken waar mensen blijven, ondanks alles. Waar het niet alleen draait om doorstromen, maar om stilstaan, thuiskomen, wortelen.

Want als we straks allemaal flexibel wonen, maar niemand zich nog thuis voelt, dan is het systeem misschien wel perfect en tegelijk volkomen misluk.

1. Sexwork in Rotterdam

2. Research

3. Design

- Place
- Space
- Presence

4. The happy end

Research

On the foreground, the Zandstraatbuurt
Stadsarchief Rotterdam, 1913-1915
Photo by Cornelis (C.) Vreedenburgh

Dance salon in de Mosterdsteeg,
Stadsarchief Rotterdam, 1912.
Photo by Henry Bessenbrugg

Café 'Het Paard in de Wieg' on Rodezand.
Stadsarchief Rotterdam, 1941.
Drawing by A. Ph. de la Rivière.

Luchtopname van Katendrecht met
bedrijventerrijnen en woningen.
stadsarchief Rotterdam

Buurtbewoners van Katendrecht gooien ruiten in
van bordelen en clubs, 1974. Fotograaf: Hans
Peters, Nationaal Archief/Anfo

Katendrecht Rotterdam. Matrzen op het
Deilplein. fotograaf: Tholens, C.M. (Cock)
Nationaal archief

Buurtbewoners demonstreren tegen
Eroscentrum in Rotterdam, 1979
Stadsarchief Rotterdam

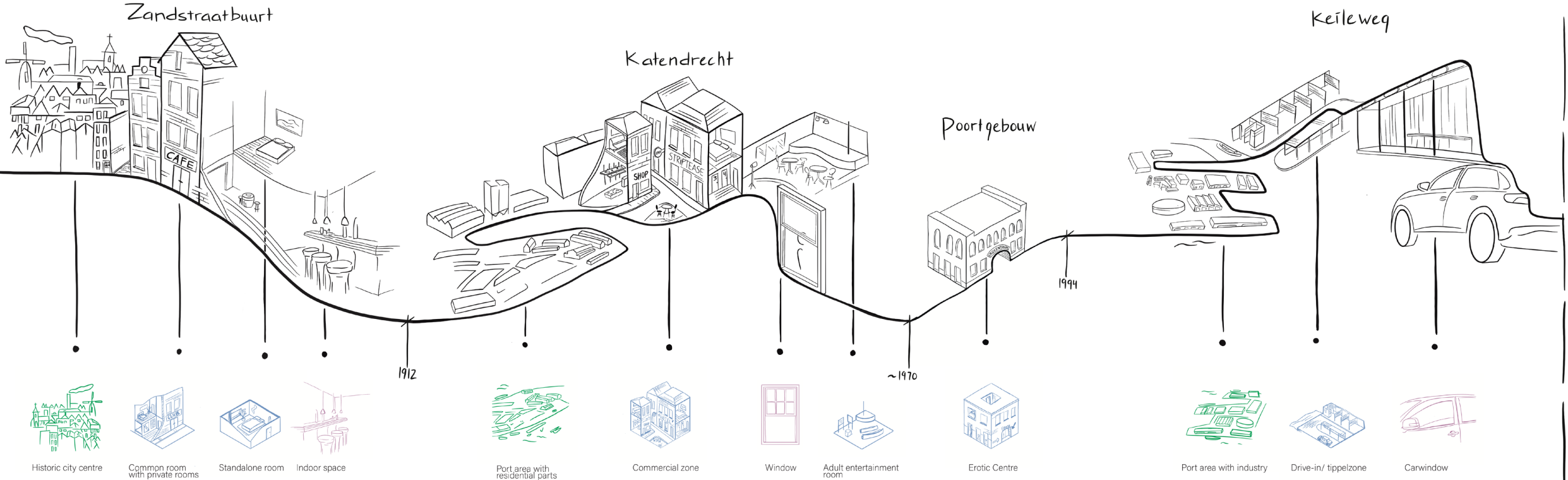
Luchtfoto m4h
Photo by John Gundlach

Afwerkplaats, Keileweg
By zwartwit010

De Rosse Rafeland - G.J. de Jonghweg
Photographer: Martijn Heil

ZANDSTRAATBUURT

On the foreground, the Zandstraatbuurt
Stadsarchief Rotterdam, 1913-1915
Photo by Cornelis (C.) Vreedenburgh

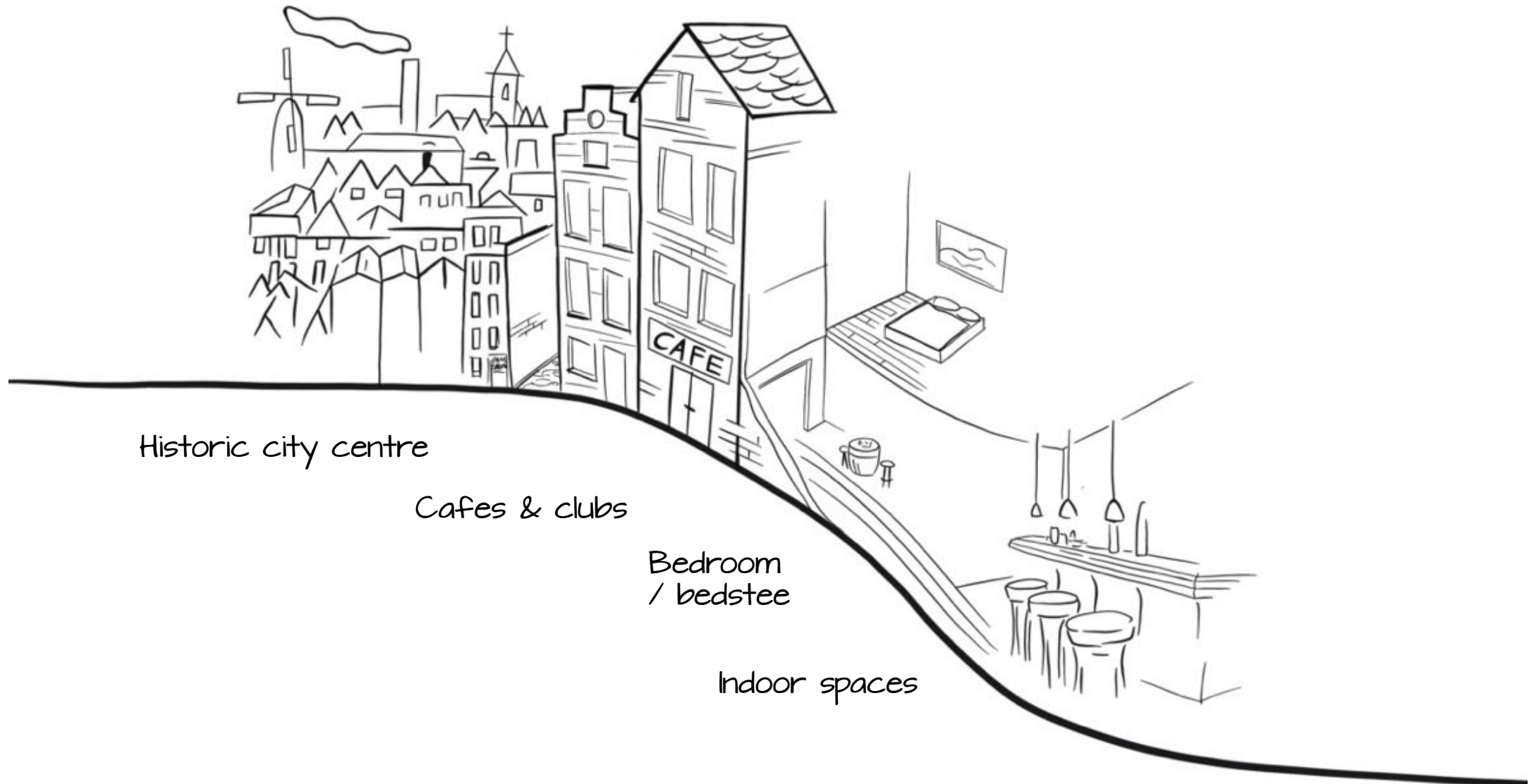

Dance salon in de Mosterdsteeg.
Stadsarchief Rotterdam, 1912.
Photo by Henry Berssenbrugg

Café 'Het Paard in de Wieg' on Rodezand.
Stadarchief Rotterdam, 1941
Drawing by A. Ph. de la Rivière.

ZANDSTRAATBUURT

Heden overleed na een langdurig en
vreugdevol bestaan

DE ZANDSTRAAT.

Alleen zij die haar bij leven hebben ge-
kend, kunnen ten volle beseffen wat
smartelijk verlies dit is.

Het Rouwcomité,

BELZE BET.

KAAT HAAR IN DE WAR.

"Today, after a long and joyful existence,
the Zandstraat has passed away.

Only those who knew her in life can fully understand
the deep sorrow of this loss.

The mourning committee,

Belze Bet,

Kaat haar in de war."

Residents of the neighbourhood hang mourning
cards in their windows.

Hazewinkel (1982)

KATENDRECHT

Aerial view of Katendrecht with industrial areas and housing.

Rotterdam City Archives.ç

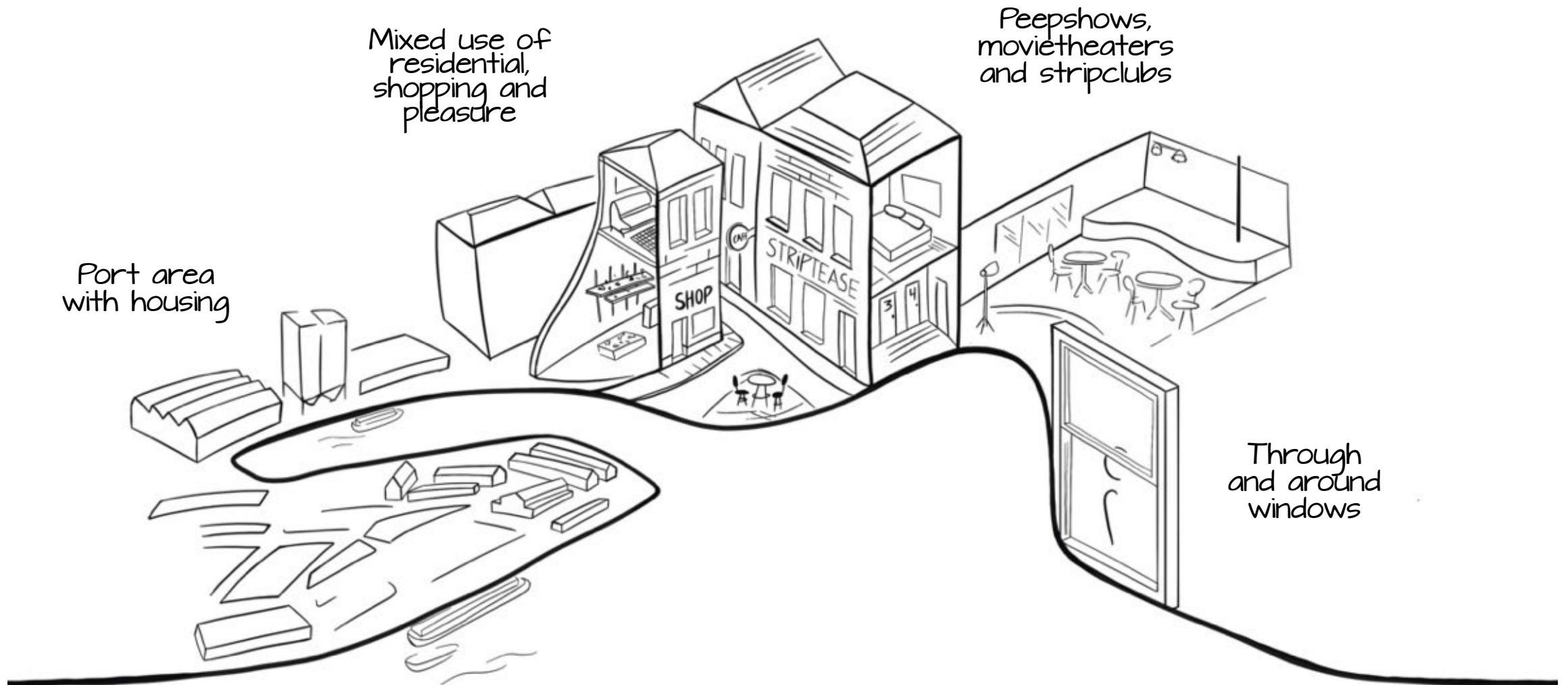
Residents of Katendrecht breaking windows of brothels and clubs.

National Archives, 1974. Photo by Hans Peters

Sailors at Deliplein.

National Archives. Photographer: Tholens, C.M. (Cock),

KATENDRECHT

Brothel owners and prostitutes protest against making the kaap prostitution-free.

Hazewinkel (1982)

Euromast

Protest against eroscentrum
By Robert van der Kroft (1979)

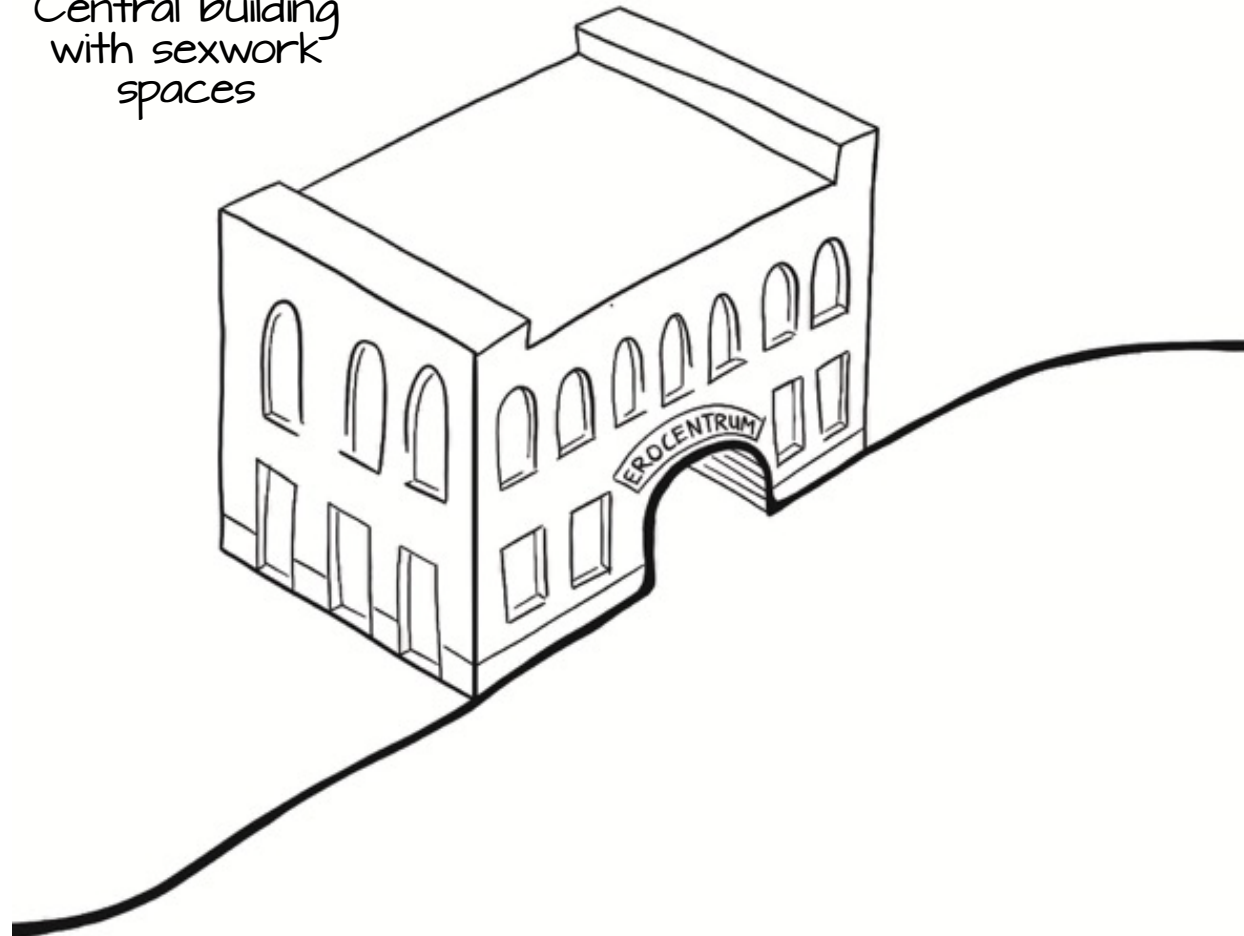
Poortgebouw

Buurbewoners demonstreren tegen Eroscentrum in Rotterdam
Stadsarchief Rotterdam 1979

EROTIC CENTRE

Central building
with sexwork
spaces

KEILEWEG

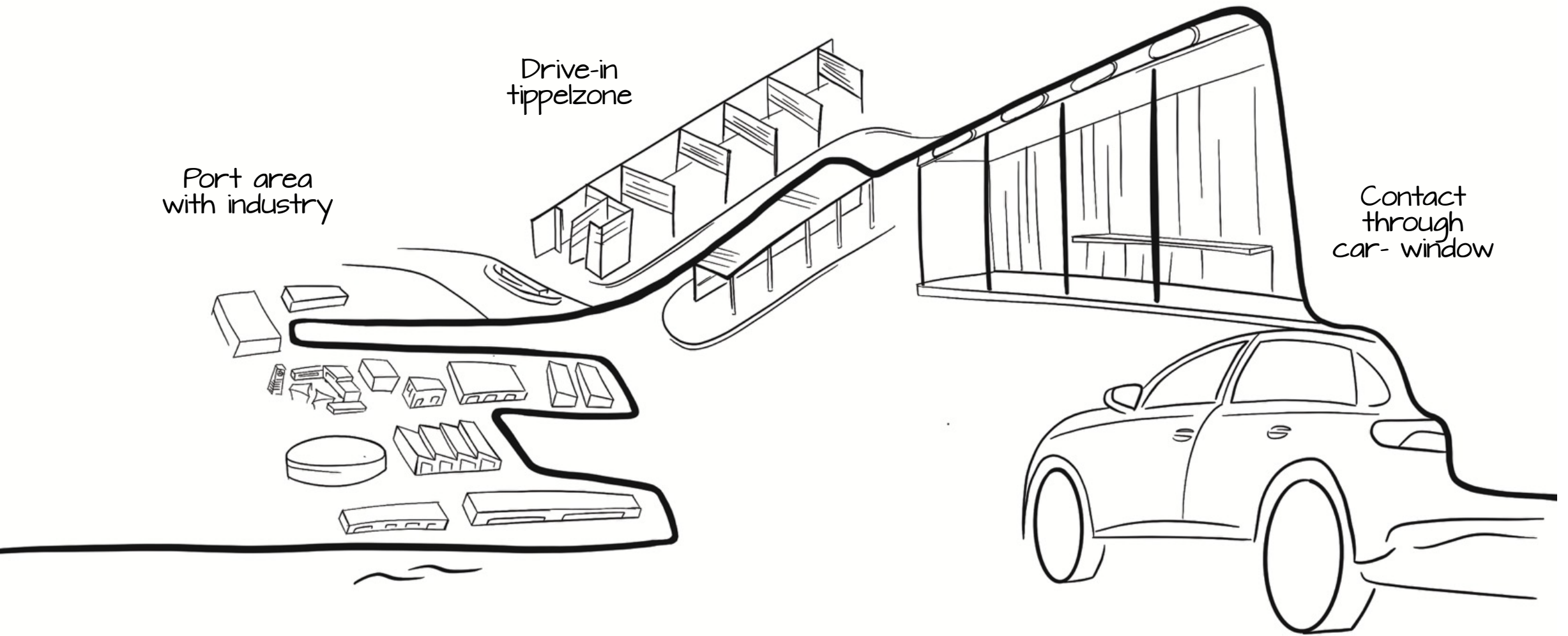
Luchtfoto m4h
Photo by John Gundlach

Afwerkplaats, Keileweg
By zwartwit010

De Rosse Rafelrand - G.J. de Jonghweg
Photographer: Martijn Heil

Tippelzone Keileweg gesloten

13 september 2005, 15:37 • 1 minuut leestijd

14-09-keileweg.jpg

ROTTERDAM - De tippelzone aan de Rotterdamse Keileweg bestaat niet meer. In de nacht van dinsdag op woensdag ging het hek definitief dicht. Er waren nauwelijks prostituees en ook de klanten bleven weg op de laatste avond.

TV Rijnmond

1. Sexwork in Rotterdam

2. Research

3. Design

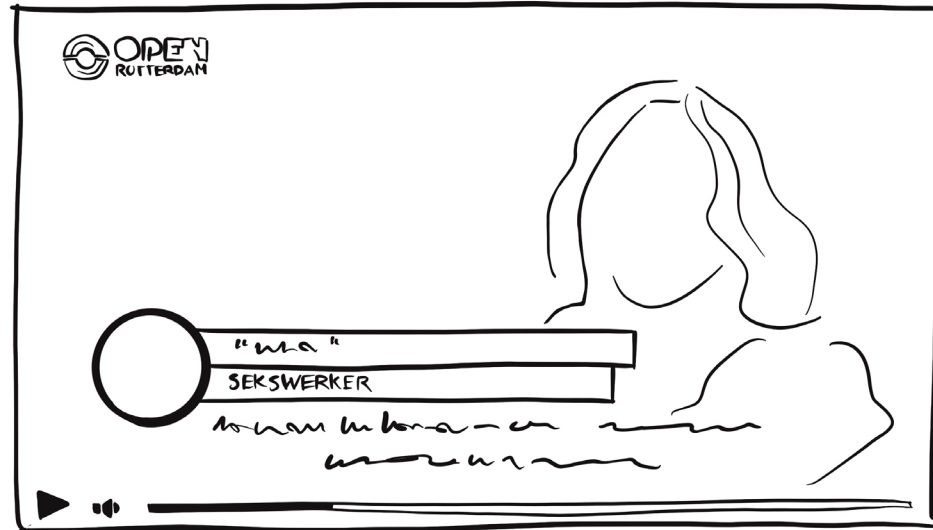
- Place
- Space
- Presence

4. The happy end

PROBLEM

PROBLEM

Safety and privacy

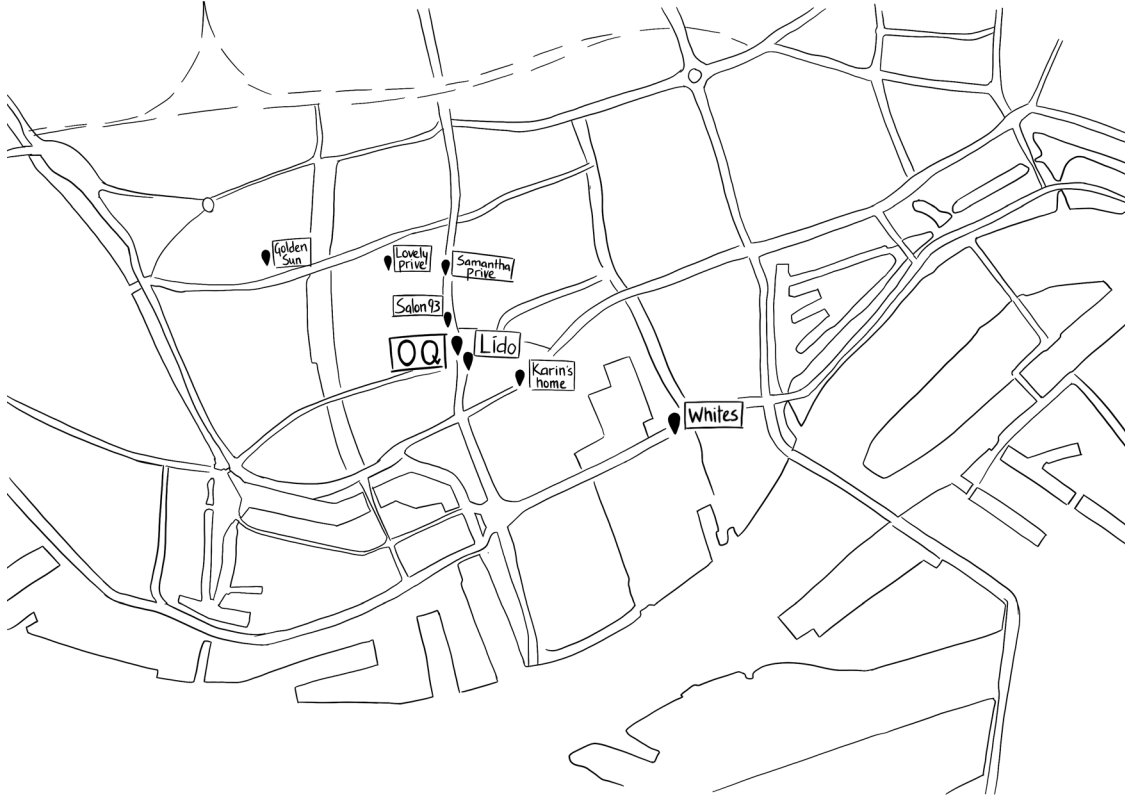

- Window- and street prostitution is forbidden
- Strict policies for working from home
 - Violence and stalking

Research by Investico, Vers Beton, OPEN
Rotterdam en De Groene Amsterdammer

PROBLEM

Inclusivity & independence

Map of current sexwork spaces in Rotterdam

- Disappearing from Rotterdam
- Not everyone is welcome
- Hand over money to the agency and not much control about when and how you work

Problem

Belonging

**Sex work is still not treated like
any other legal profession in the
Netherlands.**

- Sinsia van Kalker, Soa Aids Nederland

- Stigma causes problems
- Strict rules are showing a negative effect
- Recognizing sexwork makes it safer

Accessibility

A piece of love

Tika Stardust & Sofie van de Calseijde

- Importance of social erotic service providers
 - Inclusive environment for everyone
- Access to emergency services like police and hospital

Community

▲ De Sexworker Pride in Rotterdam © Killian Lindenburg

Rotterdamse sekswerkers op de bres: 'Stad duwt ons de illegaliteit in'

Nadia Madnoersan 15-09-24 voor AD

- Sex workers pride
 - Door2door
- Prostitution Information Centre Amsterdam
 - Red Umbrella
 - Etc.

Needs and challenges

Community
Safety
Independence
Belonging
Privacy
Accessibility
Inclusivity

Research question

Which spatial aspects, architectural and urban, can create an environment in Rotterdam that addresses the needs and challenges of sexworkers while enhancing the visibility of their social role?

Photo elicitation

Illustration

Historic city centre

Urban context

Title

Scale

The center of a city, usually with a high density of housing and/or shops. The buildings often have a big historic and monumental value.

Description

Zandstraatbuurt, Rotterdam & de wallen, Amsterdam

Example

Research

URBAN CONTEXT

Historic city centre
Urban context

The center of a city, usually with a high density of housing and/or shops. The buildings often have a big historic and monumental value.

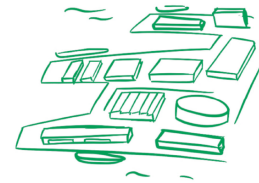
Zandstraatbuurt, Rotterdam & de wallen, Amsterdam

Port area with residential buildings
Urban context

An area in the city by the water with silos, warehouses, and boats, located next to residential buildings.

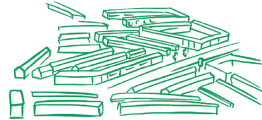
Katendrecht, Rotterdam

Port area with industry
Urban Context

An waterfront area with silos, warehouses, boats, and predominantly factories, offices, and other facilities supporting the port industry.

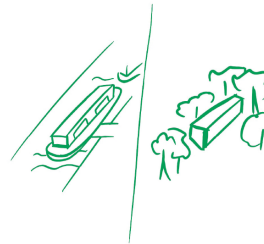
Keilewerf, Rotterdam

Residential area
Urban Context

An area in the city primarily composed of residential buildings.

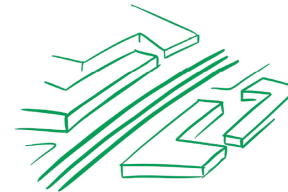
Schipperskwartier, Antwerpen

On the water/in nature
Urban context

Houseboats on the water, or a location next to or within a nature reserve.

Zandpad, Utrecht

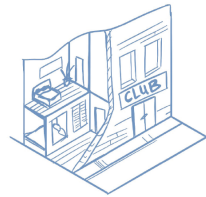
Border area
Urban context

An area on the edge of different neighborhoods and next to a busy road or train track.

Afwerkhouds, Nijmegen & Bokkingshang, Deventer

Research

T TYPOLOGY

Common room with private rooms

Spatial principle

This is a shared space where sex workers and clients can meet before potentially moving to a more private room.

*Cafe/ Club / Privatehouse / Brothel
Dancing Walhalla, Katendrecht*

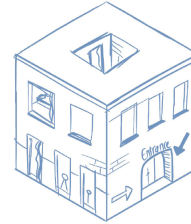

Tourist area /commercial zone

Spatial principle

This is an outdoor area where, in addition to sex work, other services and products are offered, such as sex shops, strip clubs, and cafes.

*Red light district/ windowprostitution/ sexshops
Reeperbahn, Hamburg & de Wallen, Amsterdam*

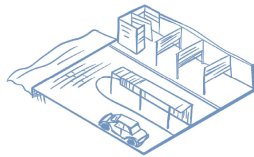

Erotic centre

Spatial principle

This is an (indoor) space where various types of sex work are offered, potentially accompanied by other activities and performances.

Villa Tinto, Antwerpen

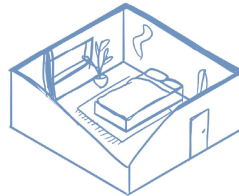

Drive- in (tippelzone)

Spatial principle

This is primarily an outdoor area where clients typically arrive by car to meet a sex worker. There are often panels provided to park the car, offering some privacy.

Keileweg, Rotterdam

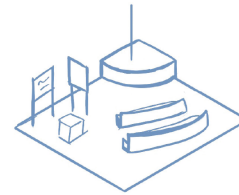

Standalone space

Spatial principle

This is a room on it self in a house, hotel or a (private) sauna.

Home, hotel, sauna

Adult entertainment room

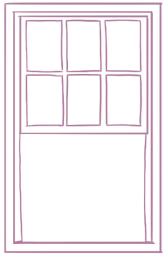
Spatial principle

This is a space where the primary purpose is entertainment or information, such as a sex theater, peep show, or exhibition room.

Casa Rosso, Amsterdam

Research

INTERACTION

Window
Interaction

The first interaction will take place on the border of interior and exterior space, through and around a window. This can be a window in between or in a doorframe.

Windowprostitution

Online window
Interaction

This interaction occurs via a website, app or other forms of online advertising of sexwork and also includes webcam services and porn videos.

Kinky.nl

Car window
Interaction

This interaction takes place through a car window, where the sex worker stands on the sidewalk, and the customer drives by and rolls down their window.

Tippelzone, Keileweg

Indoor space
Interaction

This interaction occurs within the safety of an indoor space, which may be a public area but is typically a location specifically designed for such interactions.

in White's, Rotterdam

Business cards
Interaction

A discreet networking tool used at select events to promote services professionally.

Business card of accounting

Colleagues /community
Interaction

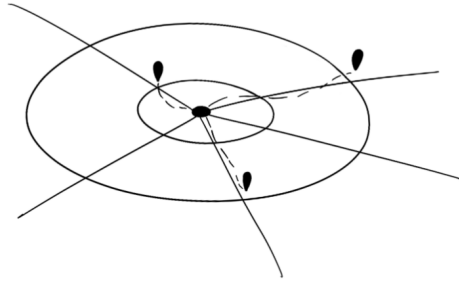
A network of sex workers who share vetted clients and opportunities, often through chat groups, to support each other and streamline work.

Online chats/ community orginasations like PIC

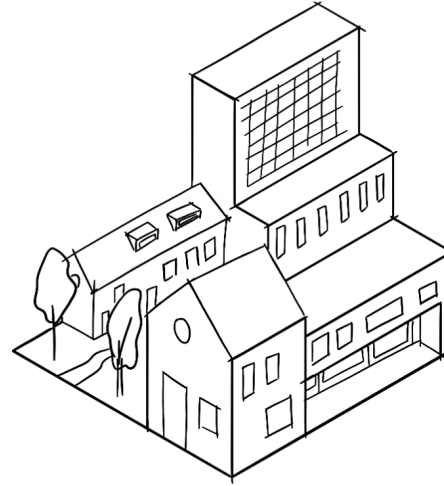
CONCLUSION

Design principles

URBAN CONTEXT

Centrally located with access
to public transport and
emergency services

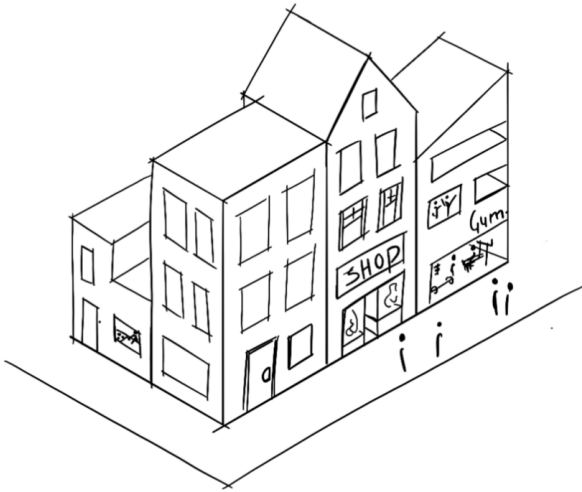
Mixed- use areas

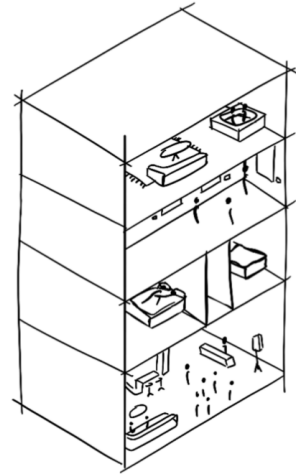
Nature and water in balance
with accessibility

Design principles

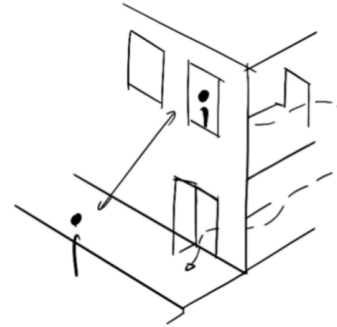
TPOLOGY

Blending into the
existing environment

Mixed- use
program within
the building

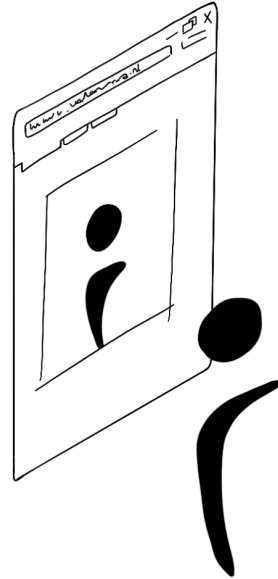
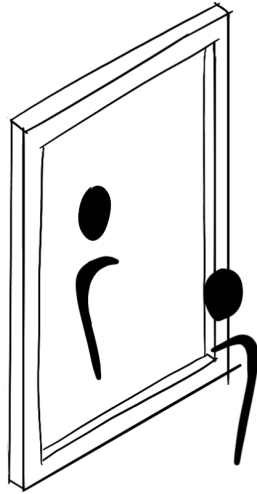
Connection with
the street

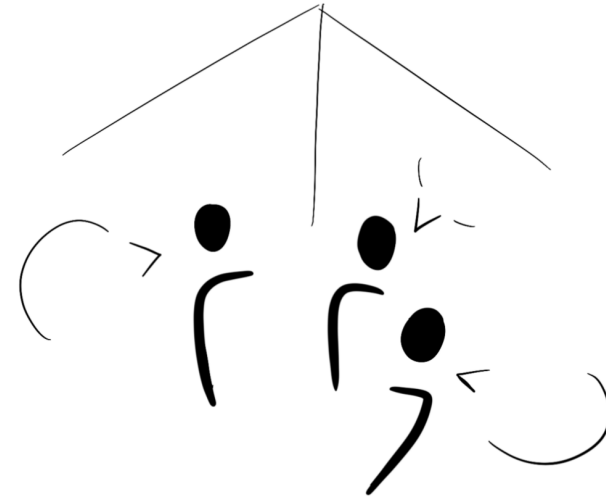
Participation from
sexworkers

Design principles

INTERACTION

Window as element for safety, inclusivity
and accessibility

Importance of
the community

1. Sexwork in Rotterdam

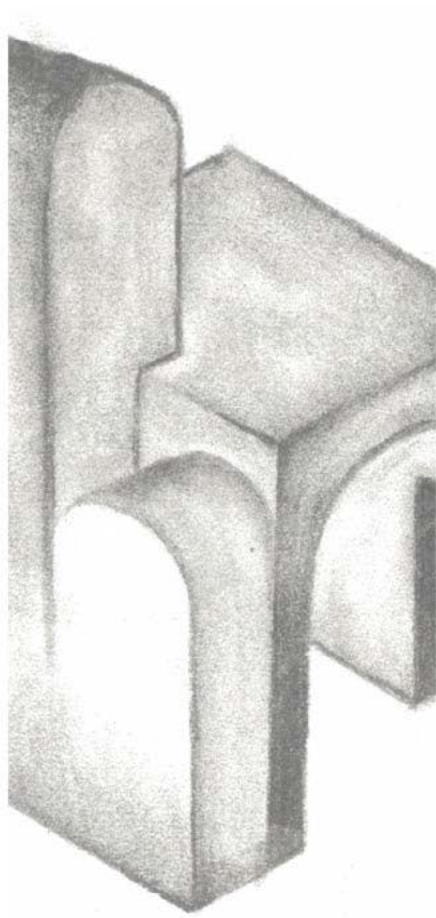
2. Research

3. Design

- Place
- Space
- Presence

4. The happy end

Place

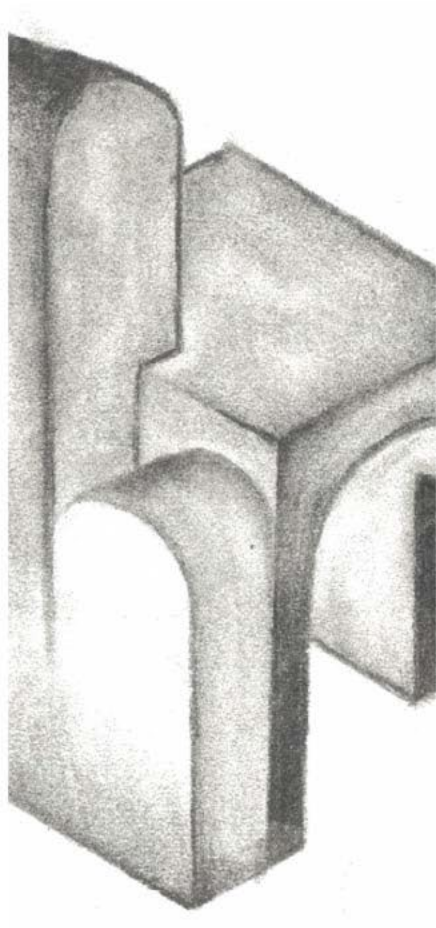
Space

Presence

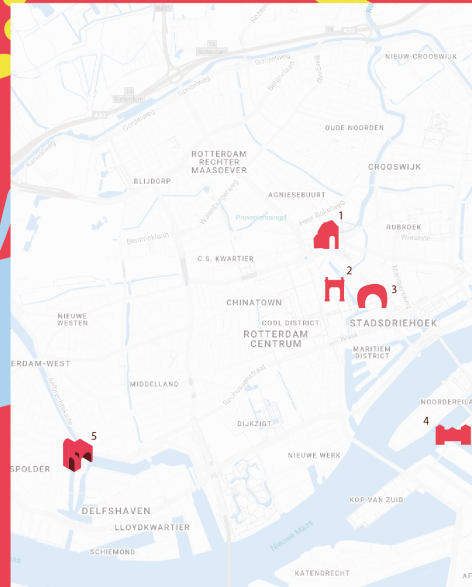
Place

Location

POORT- GUIDE ROTTERDAM

Rotterdam reveals itself through many faces and just as many entrances. This guide takes you on a journey past the city's gate buildings: places where architecture quite literally grants access. Access to neighbourhoods, to histories, to new ways of living, working, and loving. Some gates mark a transition, others have become destinations in themselves. From monumental entrances to contemporary passages, from forgotten thresholds to

1 Delftsche Poort

Just outside the city center, this striking steel sculpture marks a gateway to modern Rotterdam. Designed by Ben van Berkel (UNStudio) in 1995, it takes its name from the 18th-century city gate that once stood nearby. It's not a building, but a spatial gesture a nod to Rotterdam's layered past and constant transformation.

• Weena 701, 3013 AM Rotterdam

2 Lijnbaan poort

Tucked away near a humble snack stand on the Lijnbaan, this mysterious concrete arch isn't a city gate from medieval times but a rare remnant of the Coölsingel Hospital, built between 1839 and 1848. When most of central Rotterdam was destroyed during the bombing of May 14, 1940, this arch somehow remained standing. Today, it quietly marks the site's layered history: surrounded by modern shopping streets, but rooted in the city's past.

• Lijnbaan (near no 50)

3 Markthal

This iconic horseshoe-shaped arch is more than just a market it's a true urban gateway. Completed in 2014 by architecture firm MVRDV, the Markthal blends food, architecture, and art under one spectacular roof. Don't forget to look up: the ceiling is covered with an enormous digital artwork nicknamed the "Horn of Plenty."

• Ds. Jan Scharpstraat 298, 3011 GZ Rotterdam

4 Poortgebouw

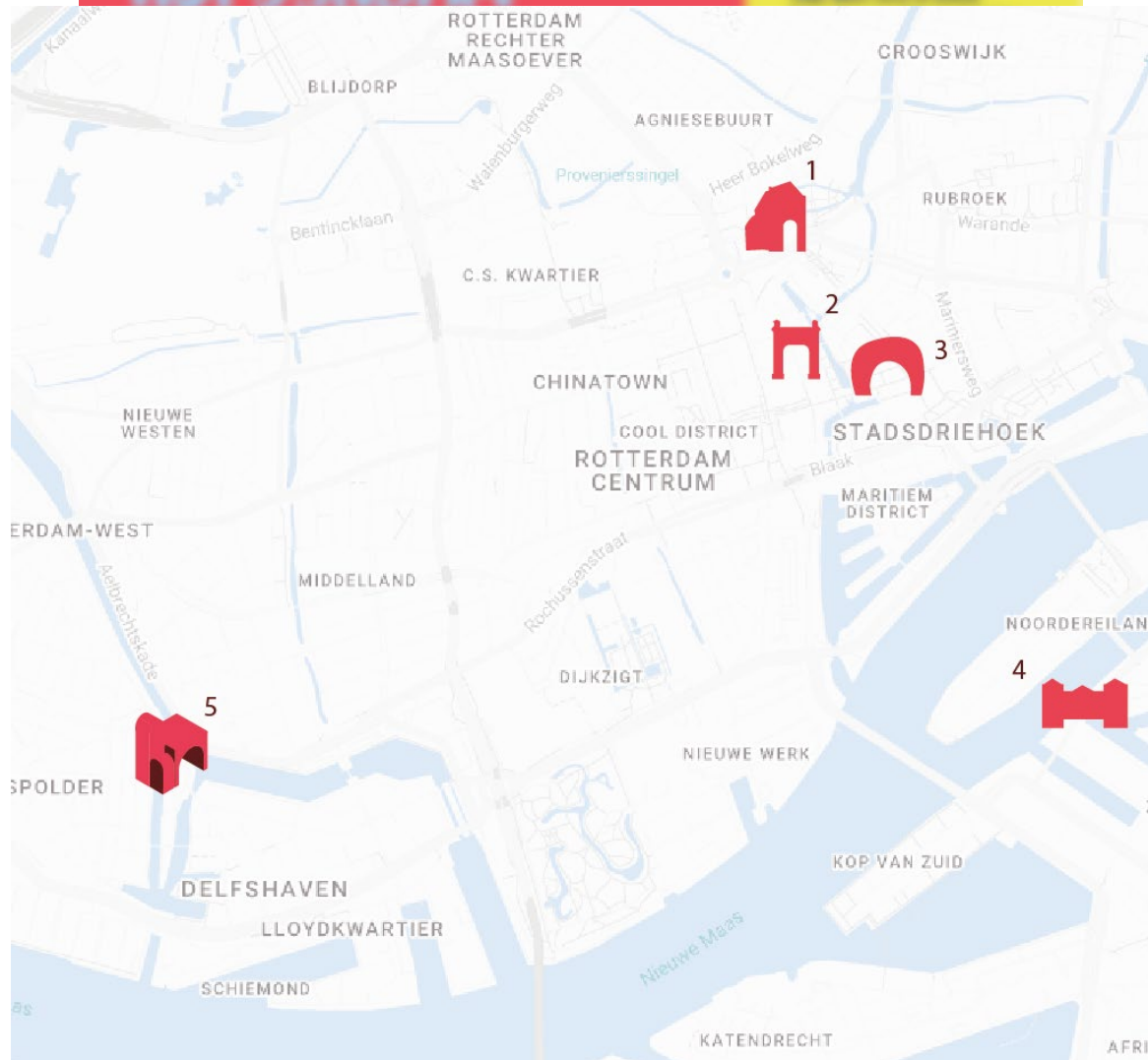
Standing proudly at the entrance to the former Entrepot docklands, the Poortgebouw is a rare 19th-century survivor in Rotterdam. Designed under city architect Witteveen, with echoes of Berlage, it once controlled trade and traffic along the river. Today, it's a creative and cultural hub part squat, part monument, all character.

• Stieltjesstraat 38, 3071 JX Rotterdam

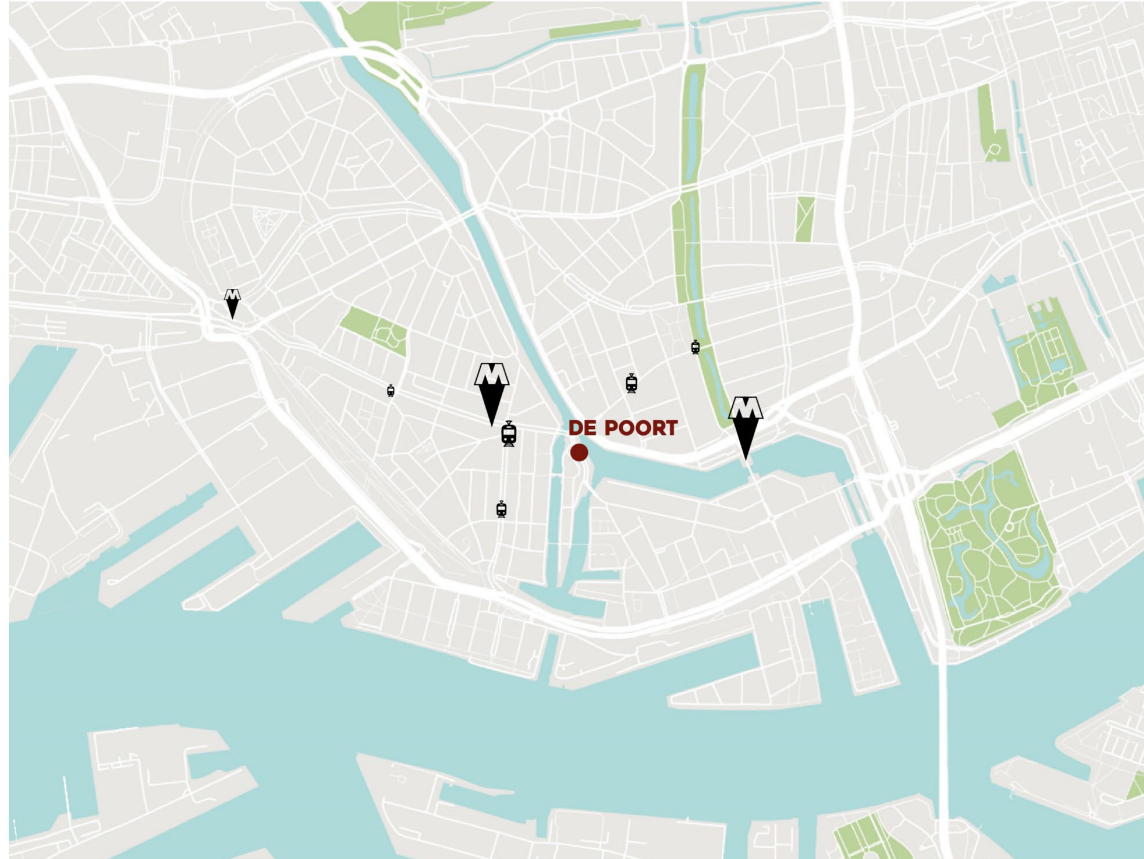
5 De Poort

At first glance, De Poort looks like a modern church but there's more behind it. Located at Havenstraat 25, this striking structure was designed as a tribute to Rotterdam's sex work community. It marks the entrance to a safe and welcoming space, where sex workers can access support, services, and visibility. With its bold yet open design, De Poort turns a once-hidden world into something seen, respected, and part of the city.

• Havenstraat 25, 3011 CM Rotterdam

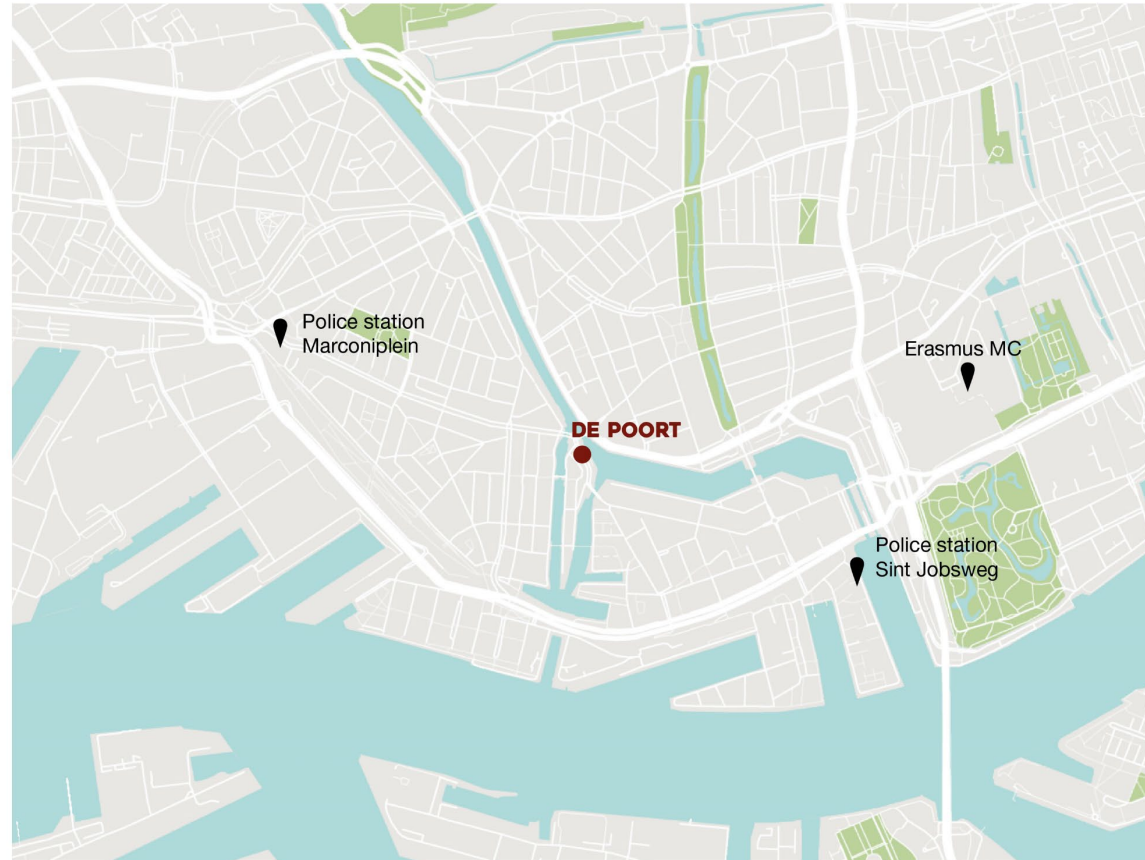

Location

Public transport near the location

Location

Police and hospital near the location

Location

Schiedamseweg

Achterwater

Location

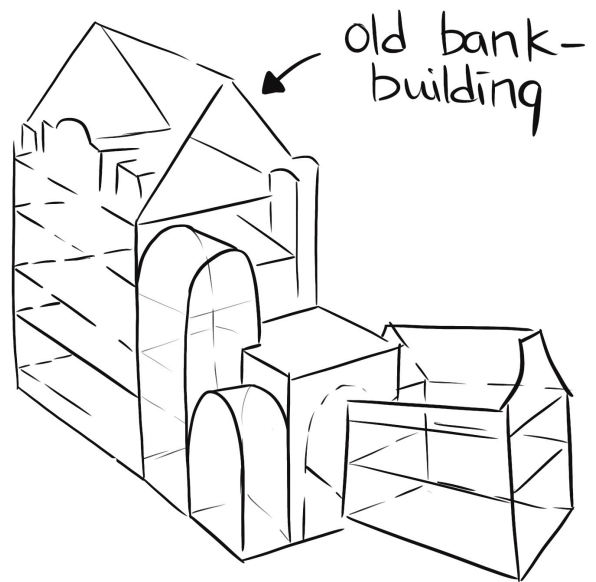

Front

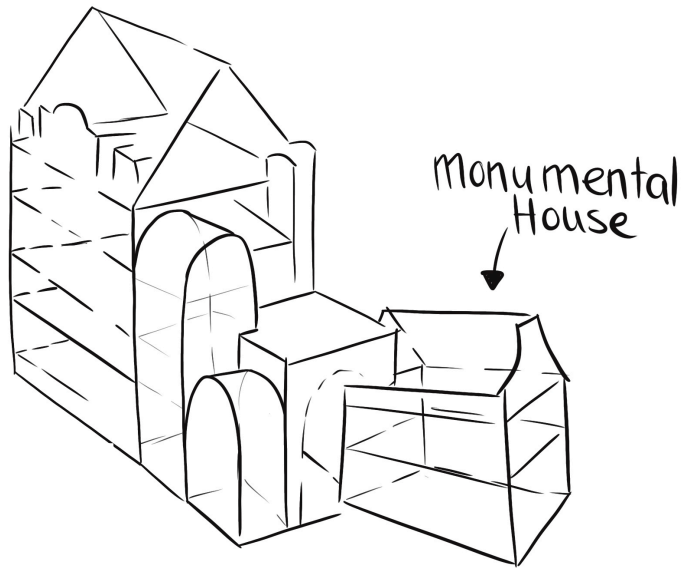

Rear

Old & new

Old & new

Old & new

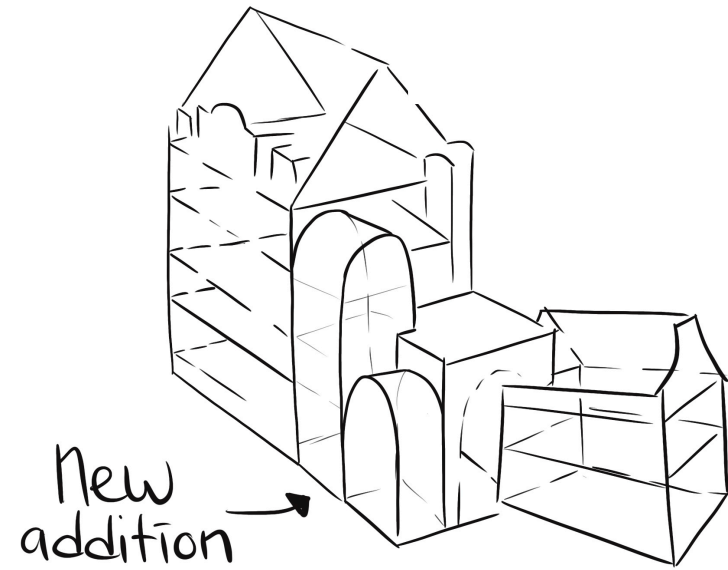
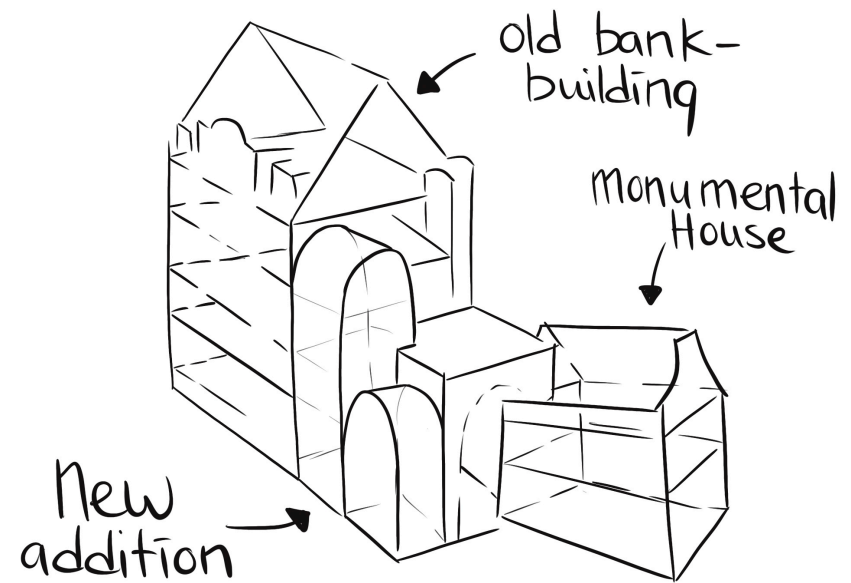
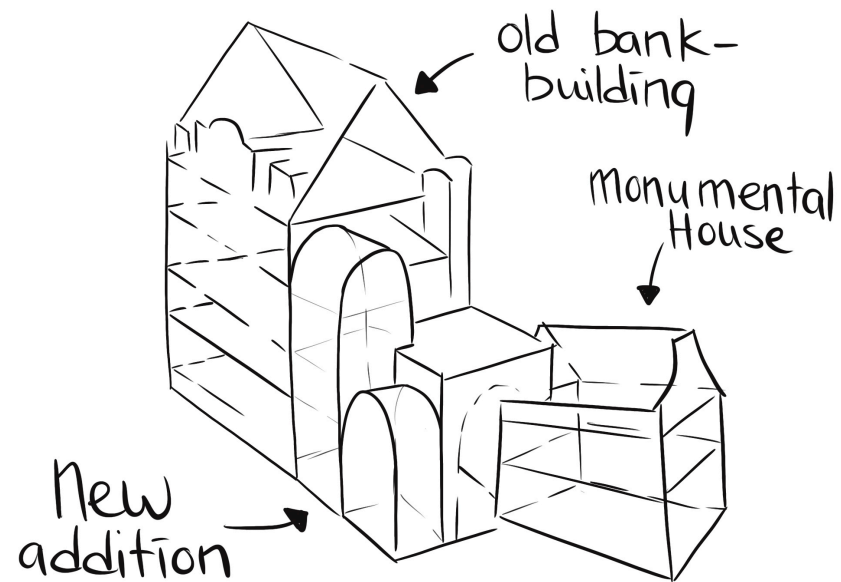

Photo by ChatGPT

Old & new

Duurzame verbouwing met zicht op de toekomst

De Poort als klimaatslim erotisch centrum in Rotterdam

Luchtfoto De Poort

In de luwte van het Rotterdamse Delfshaven is met De Poort een uitgesproken publiek gebouw verzeen dat sensualiteit, sociale inclusie en duurzaamheid samenbrengt. Wat begon als een complete verbouwing is nu een prototype voor de stad van morgen: een plek waar intimiteit en innovatie elkaar raken.

Renovatie boven stoop: hergebruik als daad van verbeelding

De keuze om te renoveren in plaats van te slopen is hier geen praktische bezuiniging, maar een ideologische én ecologische stellingname. Juist het behouden van het bestaande bankgebouw en het oudste pand van Delfshaven stelt De Poort in staat een diepere gelaagdheid aan te boren: historisch, sociaal én ruimtelijk. De eenmalige, zorgvuldige ingreep garandeert maximale impact: niet alleen door CO₂-uitstoot van nieuwbouw te vermijden, maar ook door karaktervolle architectuur te behouden en betekenisvol te transformeren.

Monumentale duurzaamheid in materiaal en detail

De verbouwing is uitgevoerd met materialen die zowel duurzaam zijn als een zekere monumentaliteit uitstralen. De nieuwbouwdelen, die de bestaande gebouwen met elkaar verbinden, zijn gerealiseerd in CLT en circulair gebakken baksteen: licht, robuust en CO₂-arm. Binnenin zijn afwerkingen gekozen die tijdsloos en tactiel zijn, van natuurlijke isolatie tot bioshars interieur elementen. Elk materiaal draagt bij aan een sfeer van geborgenheid en zintuiglijkheid en is gekozen op basis van een lange levensduur: passend bij het idee van een gebouw dat zich verankert in de gebouwde omgeving.

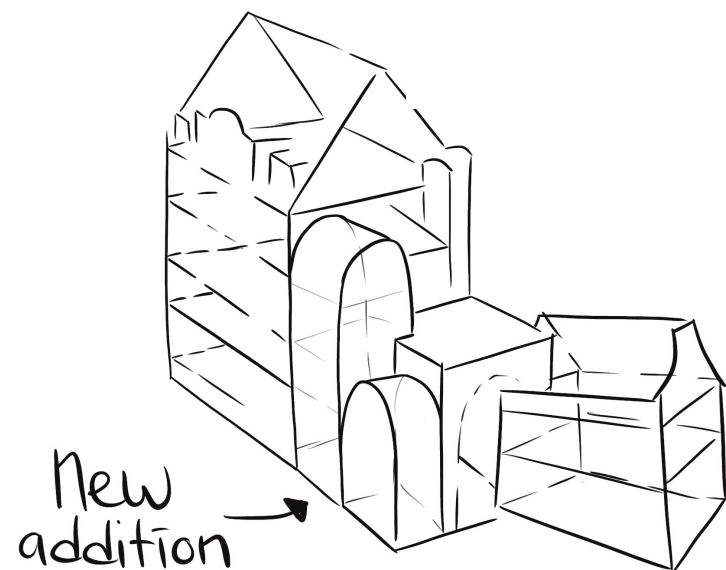
Energie uit zon, stad en lichaam

Het energiesysteem is hybride en afgestemd op de specifieke ruimtelijke zones in het gebouw. De vloerverwarming is aangesloten op een stadswarmtenet dat niet langer afhankelijk is van havenrestwarmte, maar werkt op circulaire bronnen zoals aquathermie en seizoensgebonden opslag. Voor het warme water in de badruimtes zorgen zonnepanelen op het dak. Zelfs de restwarmte van douches en baden wordt via warmtewisselaars teruggewonnen en opnieuw ingezet. Zo circuleert niet alleen het water, maar ook de energie die het draagt.

Zintuiglijk comfort als technisch fundament

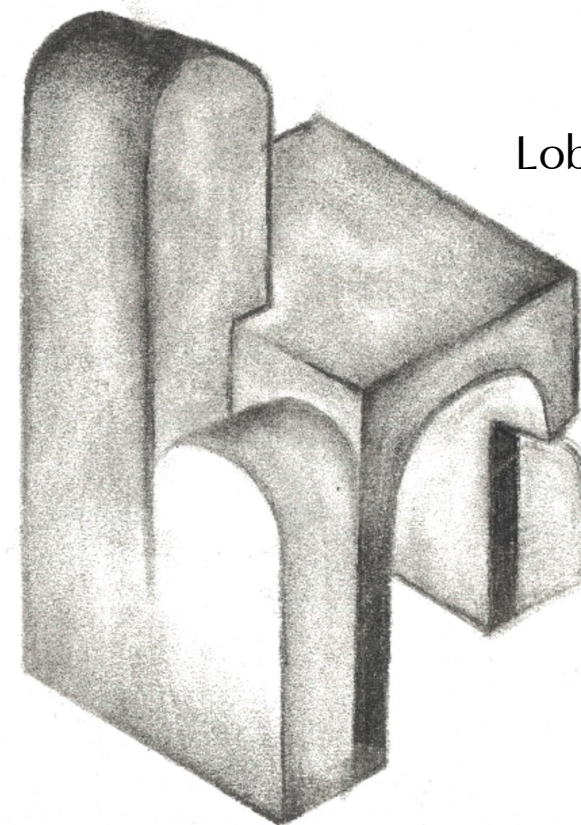
Wat bezoekers ervaren als rust, geborgenheid en zachtheid is het resultaat van technische precisie. De temperatuur blijft constant, ventilatie is fluitsteril en slim gestuurd, en licht reageert op gebruik, tijdstip en stemming. Elk element draagt bij aan een gebouw dat energienutrig is, maar nooit kil of afstandelijk aanvoelt. Een nieuw stedelijk model! De Poort toont dat maatschappelijke infrastructuur niet generiek of tijdelijk hoeft te zijn. In plaats van alles opnieuw op te bouwen, is met één doordachte verbouwing een plek ontstaan die tientallen jaren mee kan en zich blijft aanpassen aan veranderende behoeften.

De poort

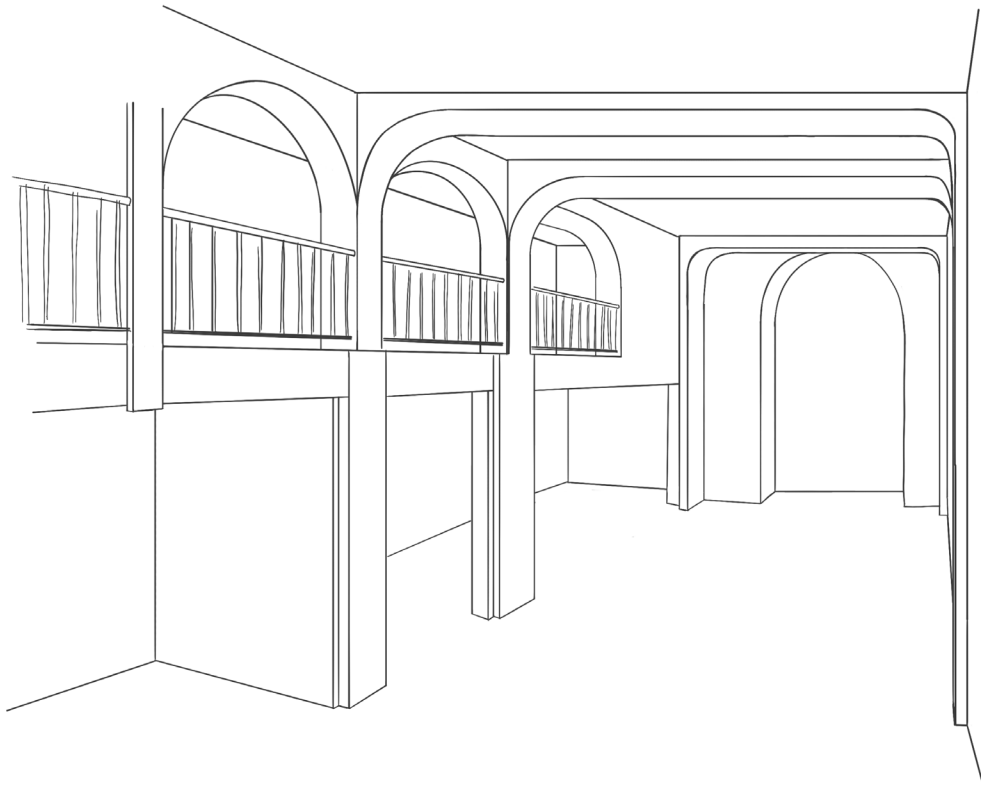
Staircase

Lobby

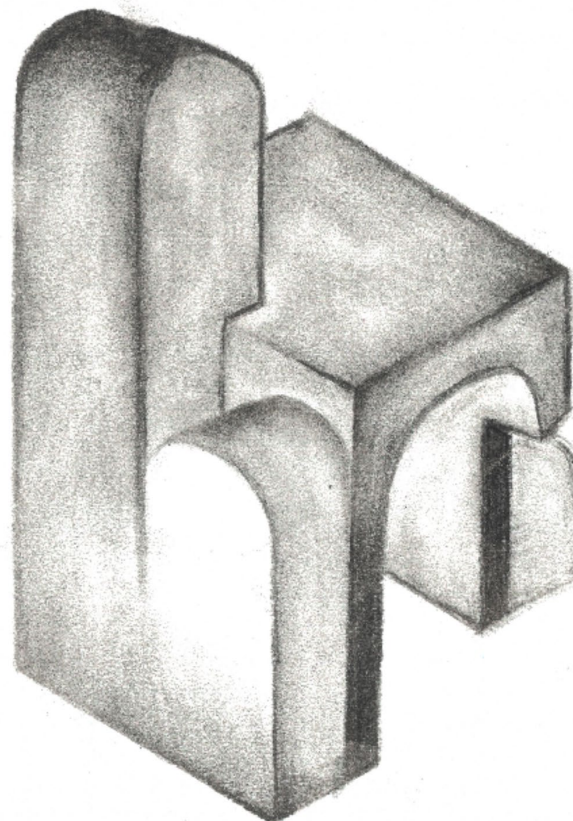

Entrance

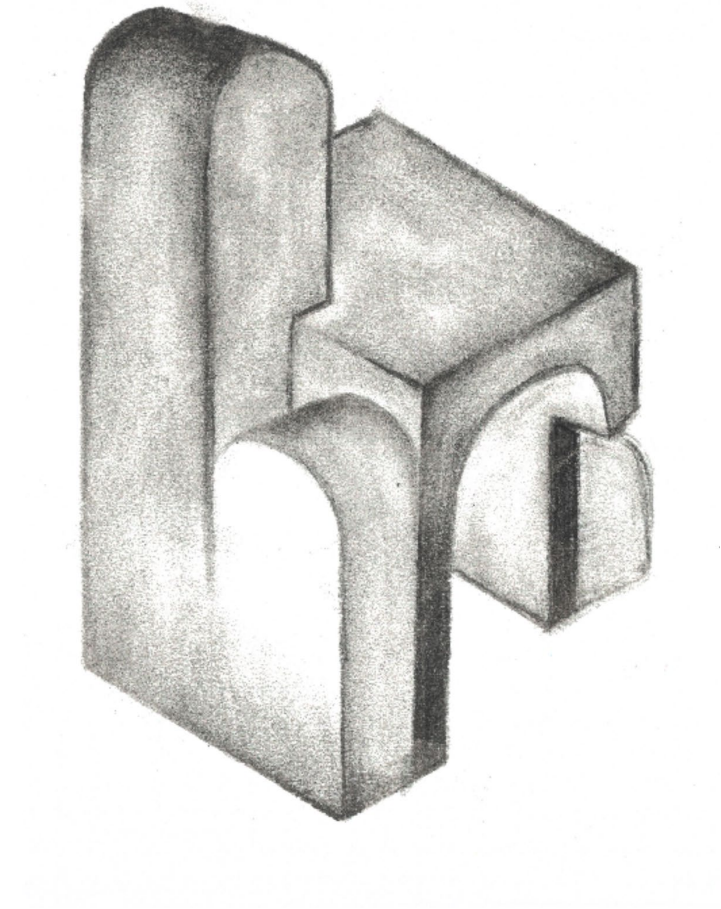
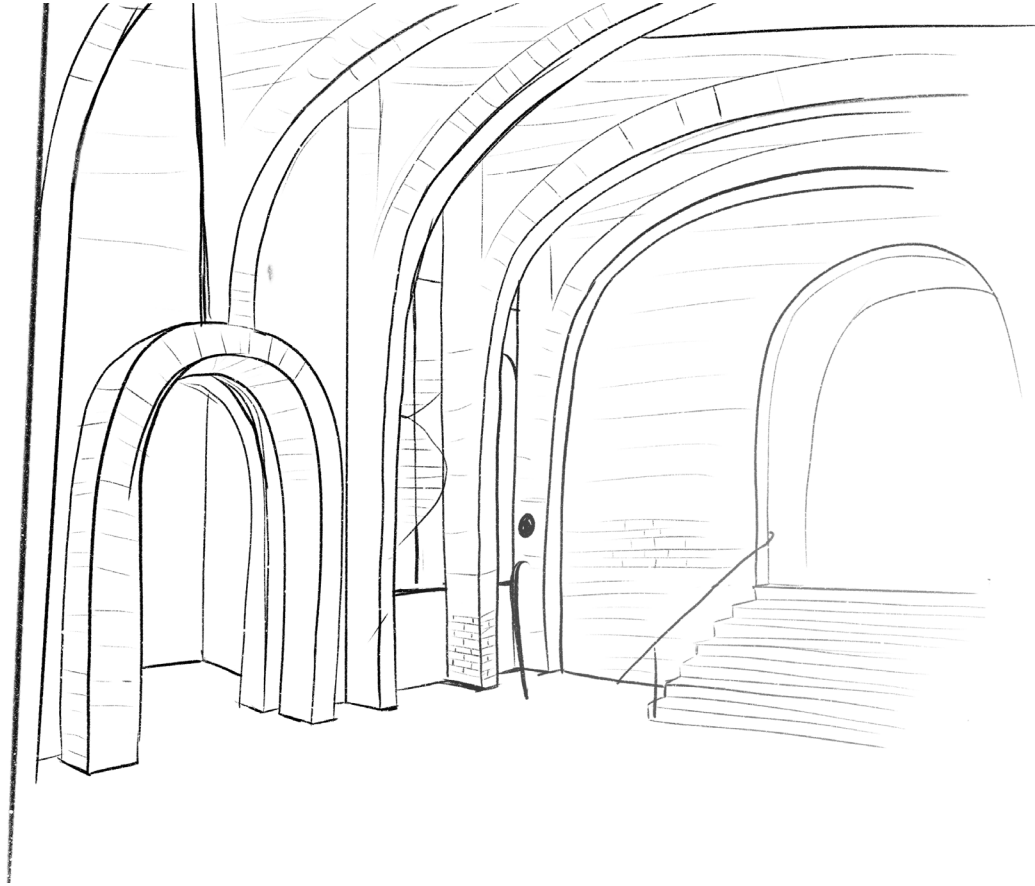
De poort

Interior old bank building

De poort

Elevation

Elevation 1:100
Front- Havenstraat

Elevation

Elevation 1:100
Back- Achterwater

New entrance

New entrance

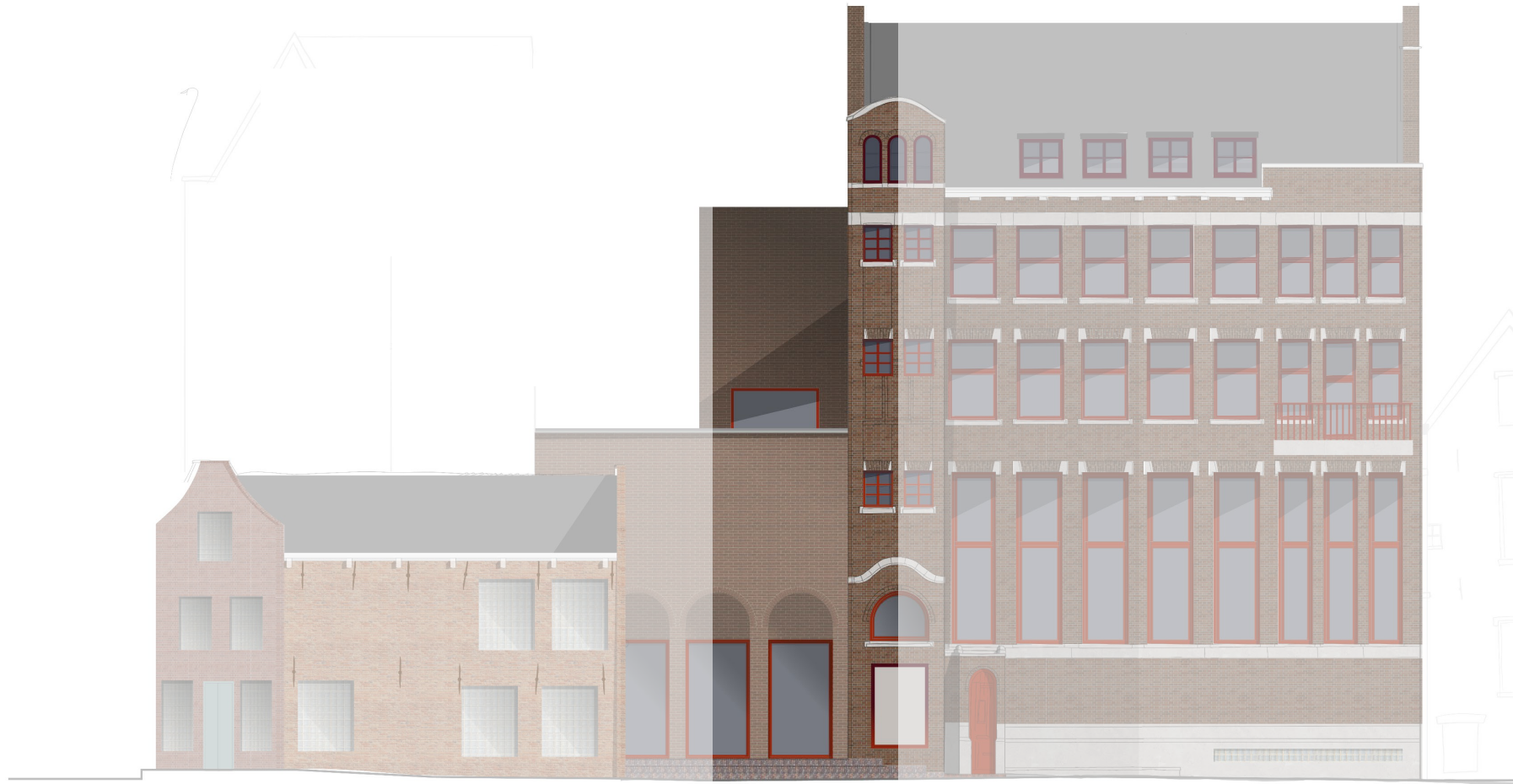
New entrance

New entrance

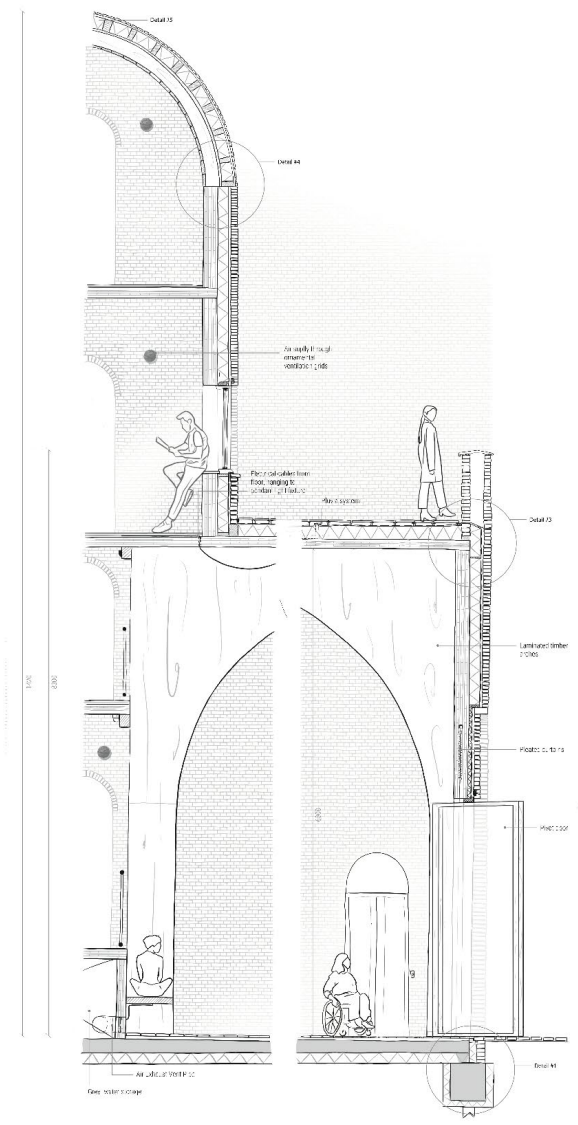

Elevation

Elevation 1:100
Back- Achterwater

Fragment

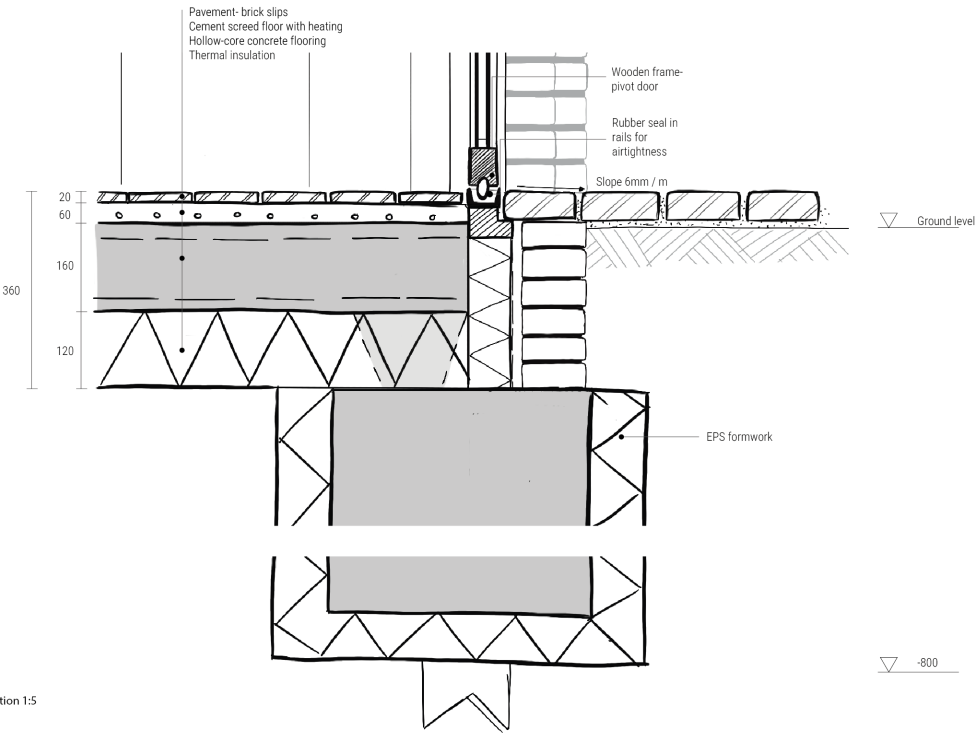
Fragment 1.20
Public

Fragment 1.20
Public

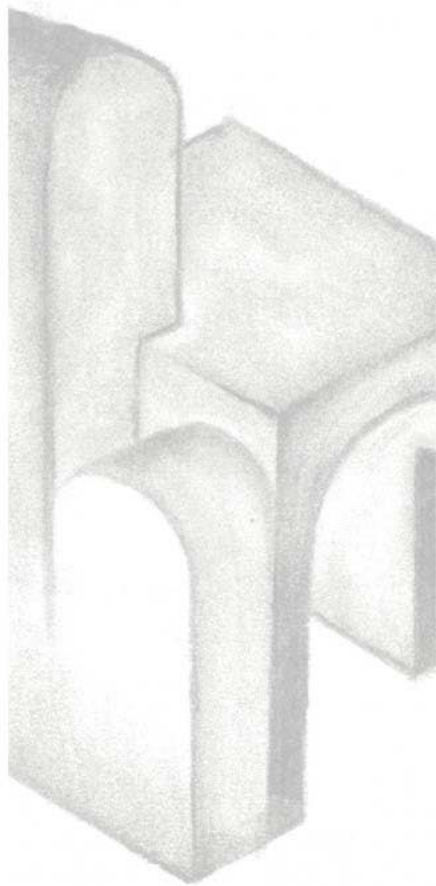

Fragment

Detail Foundation 1:5
Ground floor

Space

Design

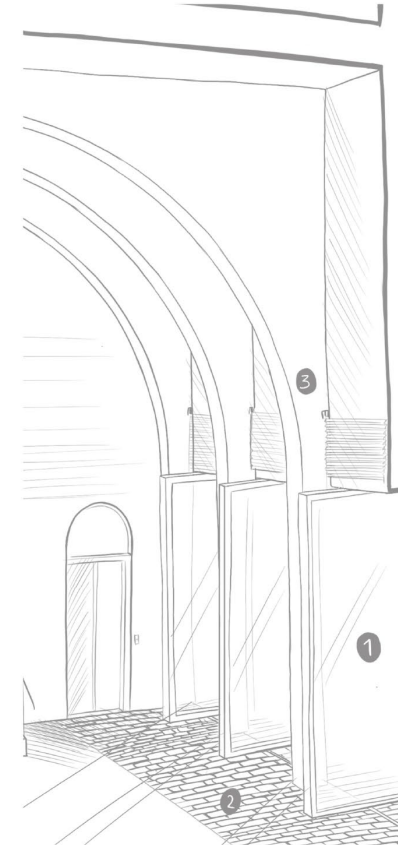
explore and challenge
narratives around pleasure,
submission and power.

Users

Activity

Interaction

Users

"We must break the stigma about sexwork and create spaces where all individuals are treated equal"

quote by **RUBY** 39 years old

• She/her •
born in Vlaardingen
Lives in Spangen
With her 10-year old son, they like to spend their weekends on the beach at Hoek van Holland.

(Ex-) sex-worker
Now building-Manager

- * Coordinates events, like theme nights and exhibitions
- * ensures privacy policies are followed for staff and guests.
- * Manages cleanliness & maintenance of shared spaces.

character / skills:

- big sense of responsibility
- good communication + organizing skills
- problem-solving skills
- heart and eyes of the building

"Sex work is not just about pleasure; it's about connection, confidence, and control. I set the rules, I own my space, and I do it on my terms" [she/her]

@ScarletBliss **Bodine**
online name AGE 32
her eyes are up here!

Confident & experienced
Seasoned professional
Elegant & charismatic

She is a full-time sex-worker.

+ almost living in the building cuz she is really the heart of the community

WORK description:

- > contact with (possible) clients
- > having sessions with clients in a private setting.
- > live streaming / making content

"I see my work as a way to explore and challenge social narratives around pleasure, submission and power."

✓ ✓

Lives in Blijdorp in 2 bedroom apartment!

LAILA
• She/her •
* flexible sex worker
* Part time photographer
* Hire as dominatrix

On average 2 days present in the building.

captures raw beauty of sexuality

personality & traits

- Confident, knows her worth!
- Intelligent & Psychological
- Values deep mutual respect & authenticity.

loves techno, trip-hop and classical music

she is a CAT-person

"Desire is not a transaction- It's a human right. Sex work is real work, and every touch, every dance, every moment of intimacy deserves respect."

age: 26

roots are greek & albanian
moved to the NL 10 years ago to study

stayed here for the energy and safety of the city

Jerôme (He/him)

- v partime - escort
- v partime - bartender
- v partime - dancer

makes very good play-lists on spotify

Personality

- Business-minded & selective
- Smooth & social in interaction
- gets fashion and aesthetics

"Through workshops, online courses and social media, I challenge taboos around intimacy, pleasure and self-expression"

• She/them •
Sam
(nickname: Samantha)
27 years old

Lives around the corner

Relationship intimacy & sensuality coach + online sexpert & sex-influencer

They loves music, travel & ART

@samtheexpert

Skills & character:

- passionate & open-minded
- Empathetic & warm
- Creative & expressive

Users

"For years, I thought desire was selfish. Now I know it's simply human."

Hobbies & interests:

- fishing
- Sudoku on crosswords
- Watching Historic docu's

profession: fiscalist (tax consultant)
Residence: single-family home in Vlaardingen

HE/HIM - **FRANK** - AGE: 46

Frank grew up in a conservative, religious family, where sexuality was a taboo topic, his first experience was overwhelming and liberating, he now visits a sexwork every other week.

cautious
very loving
thoughtful
disciplined
romantic

"The wheelchair doesn't define me, it's just part of the journey. Life's about finding ways to enjoy every experience, no matter the obstacles."

lives in city centre

Paolo he/him

hobbies: gaming, technology & traveling

47 years old
is wheel-chair bound
freelance graphic designer

- he is creative & detail-oriented
- but also inspiring and supportive
- and a passion for technology & gadgets

he visits a sexwork in the Rode Haven to explore sexuality and intimacy

♥ ♥ ♥ ♥

"This place? It's freedom. Good vibes, good people, and no bullshit - just a place to enjoy and let go."

Michiel

34 years old (he/him)
likes to go hiking, sailing or climbing

He is always clubbing, traveling, and on the move...
No one really knows how he makes money?

- lives in Delfshaven with 1 roommate
- visits the building quite often for party's or chilling with friends

Water is his element
Would like to try Tantra?

"I'm here to try new things, challenge myself, and maybe figure out a little more about what I like without the pressure."

she/her

Carrie 24 years old

She knows balls through a mutual friend from high school

Studies IPO in R'dam

Comes into let photo's taken and to experiment with own sexuality

filter coffee > barista-latte

- little shy but also curious
- wants to push boundaries, but also take it step by step.

"Sexuality and consent aren't just topics we teach, they are a part of life, I believe in creating open spaces - to talk, explore and respect each other's boundaries"

lives in Crooswijk

Teacher at high school
37 years old [she/her]

on the weekends she visits de Rode Haven with her partner, with her class she goes for sex-education

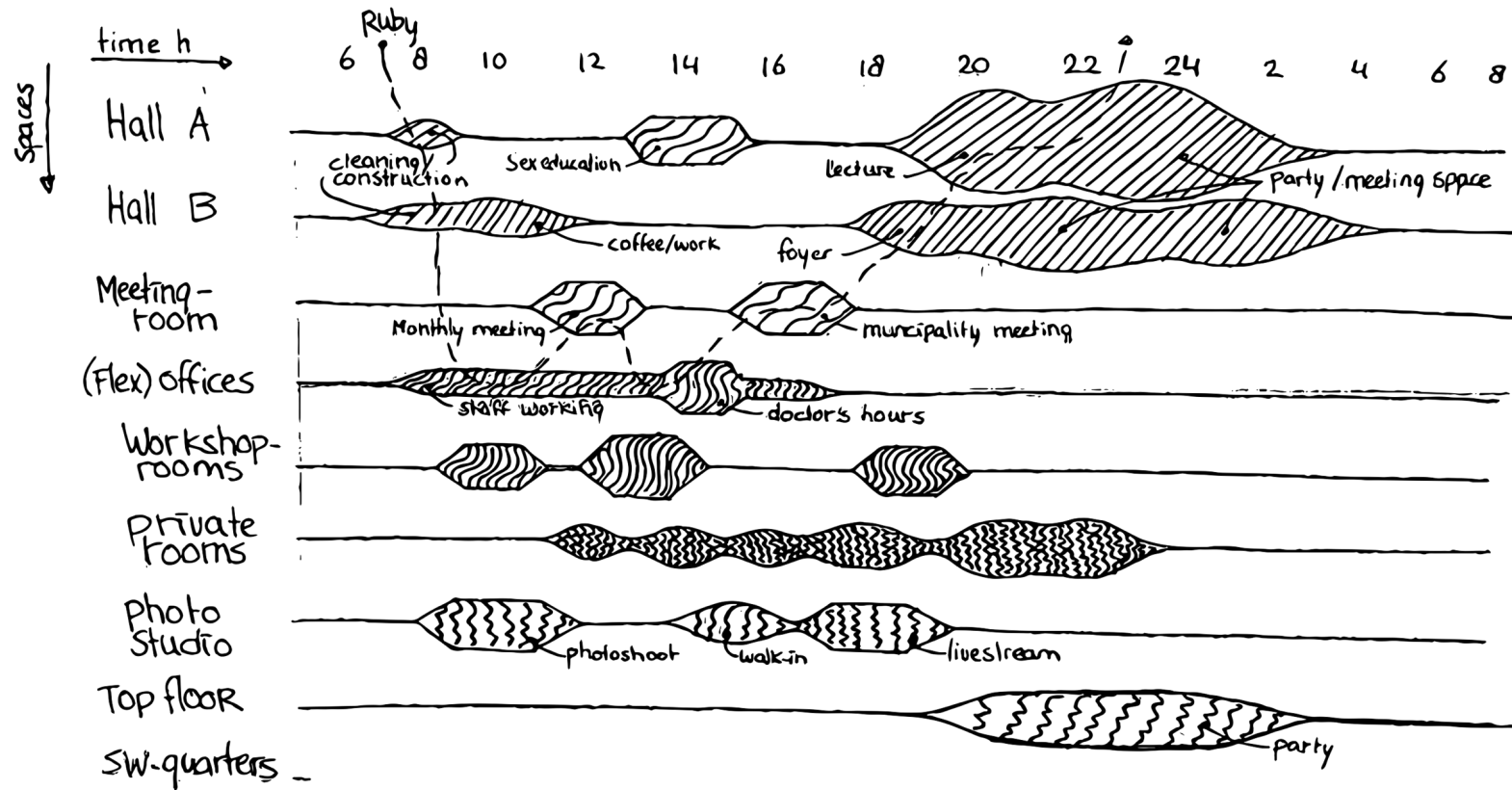
she plays really nice guitar

she enjoys winding down with her partner after a week of teaching.

KIMORA

she finds it important that the kids learn about:
Boundaries, healthy relationships and personal autonomy.

Users

organized - walk-in

every day - less frequent

public - private

occupancy & movement chart

Users

A night at the Poort

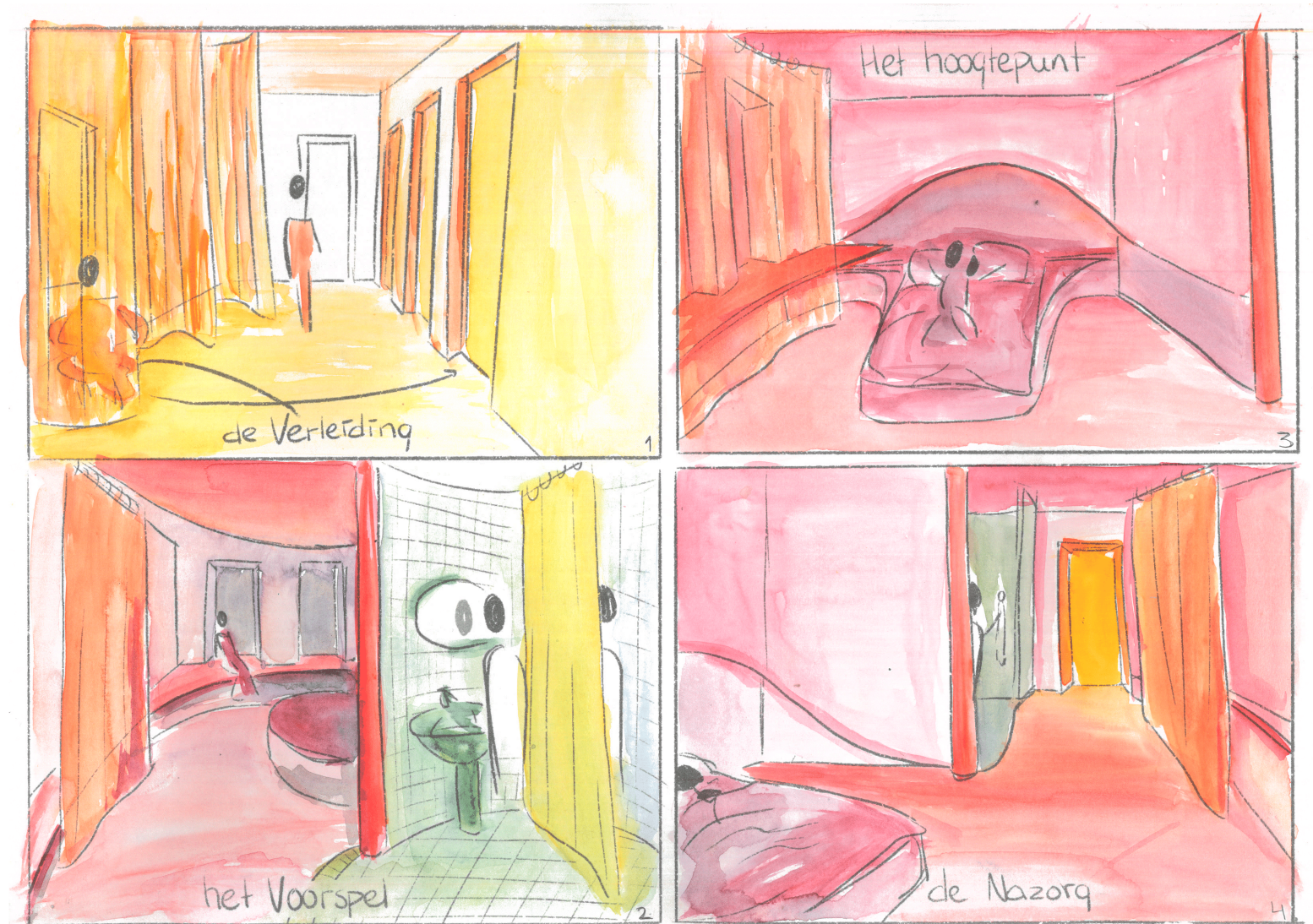

Users

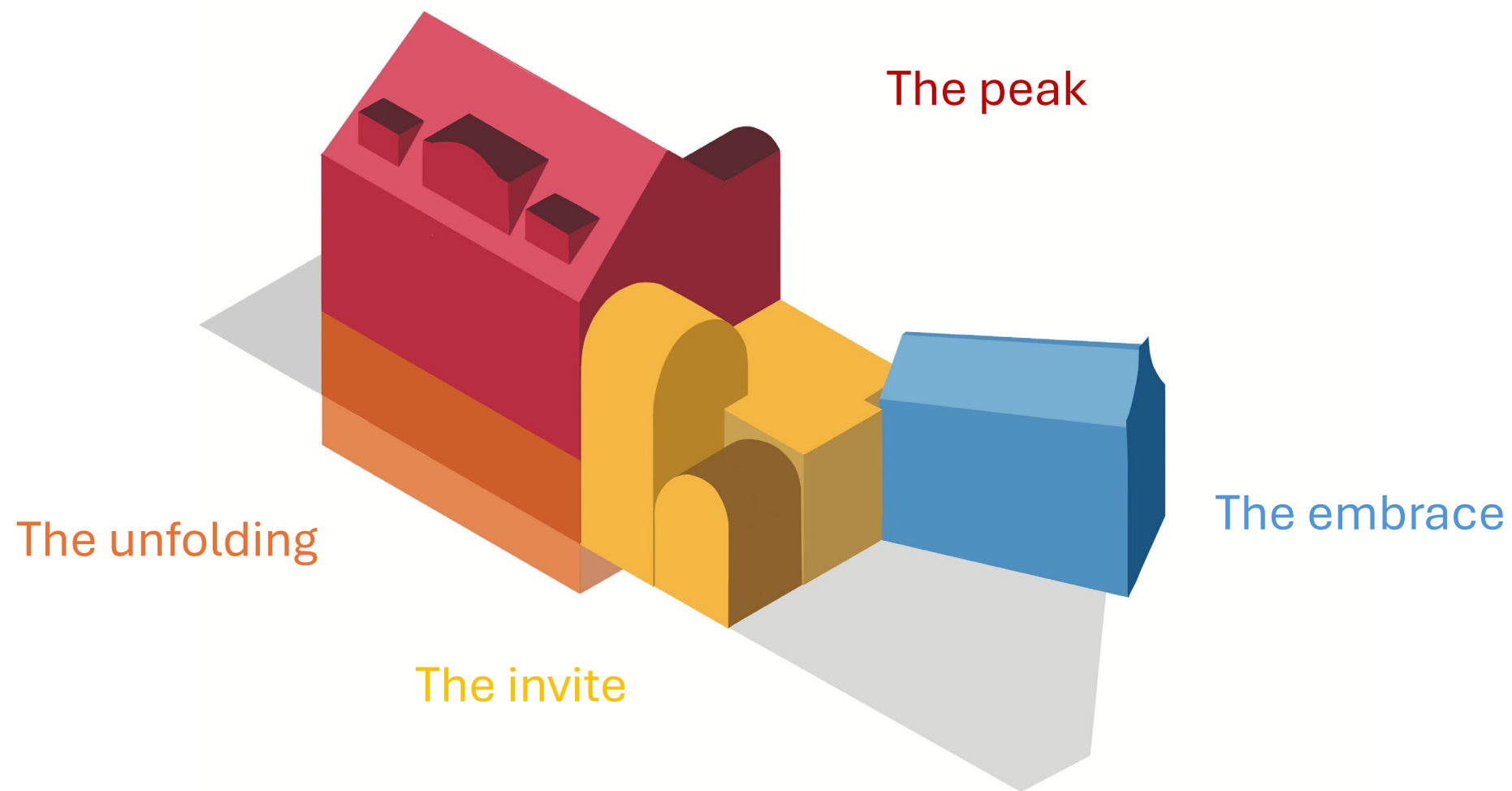

Activity

Activity

Activity

Activity

The embrace

The invite

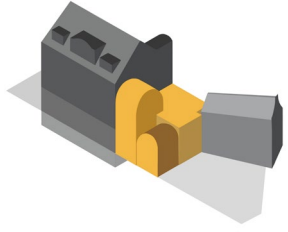
The peak

The unfolding

Perspective section 1:100

Interaction

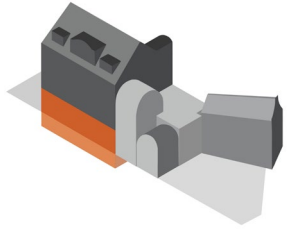
The invite

Windows to..

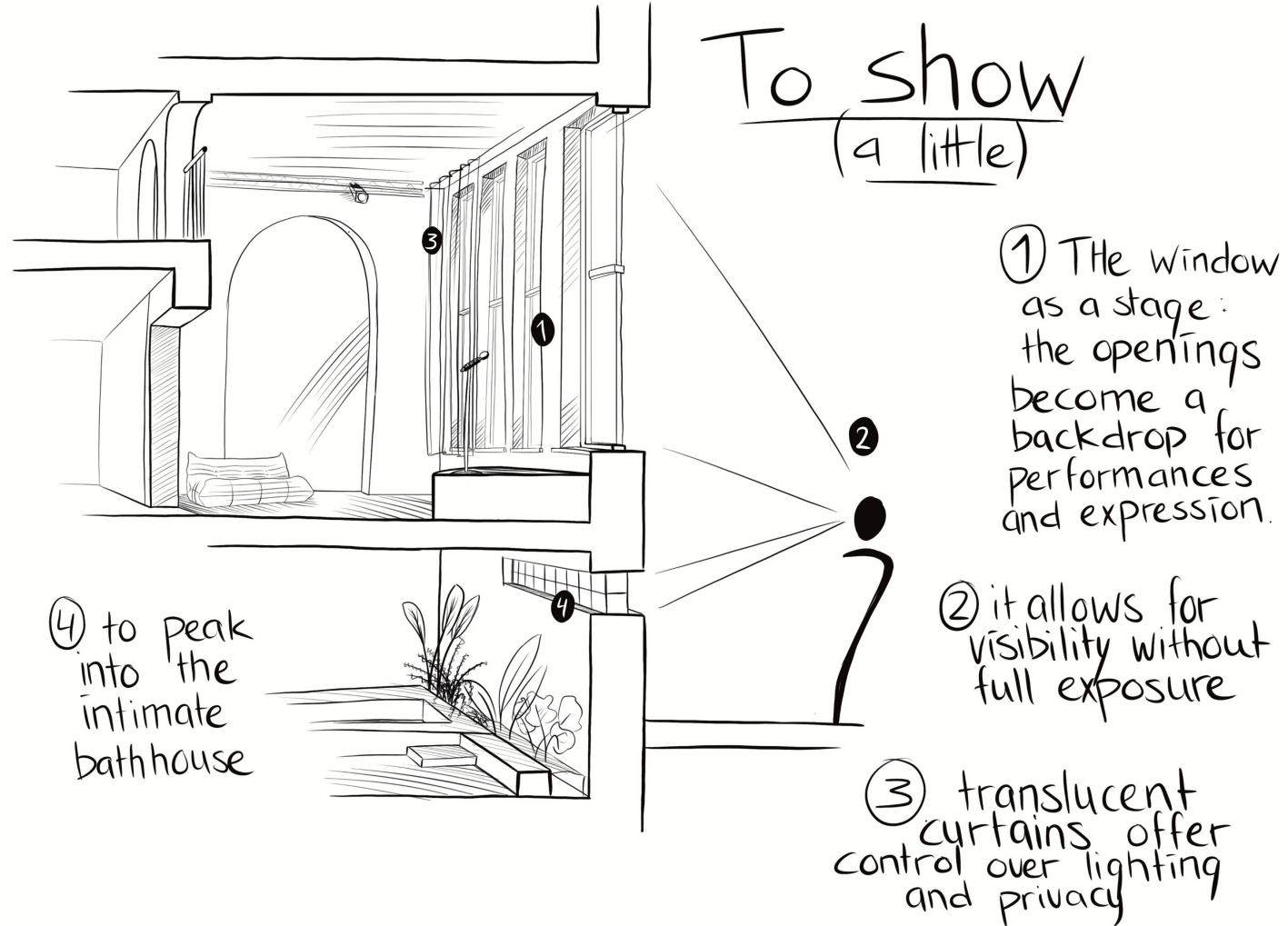
To Invite

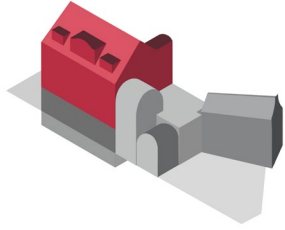
- ① Pivot door makes an open connection between street & indoors
- ② the continuous pavements makes an indoor street for interaction
- ③ Pleated curtains provide privacy when needed

The unfolding

Windows to..

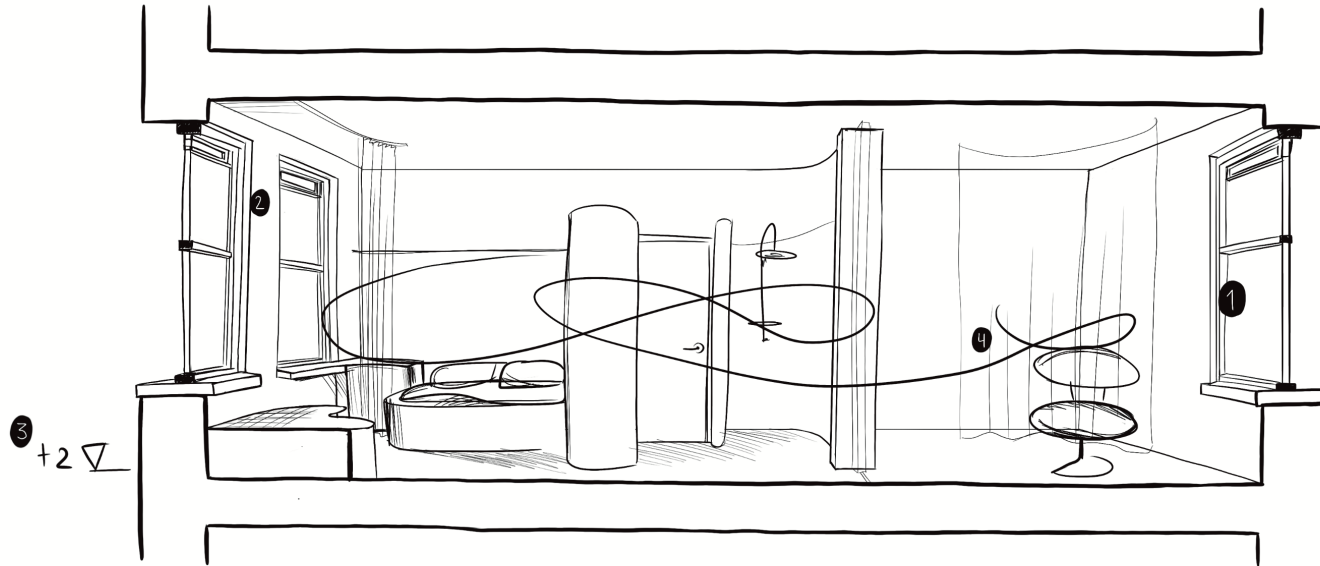
The peak

Windows to..

② Rear-facing
Windows for
light & connection

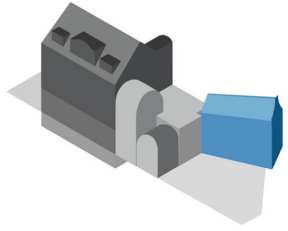
To Work

① a front-facing
window with
waiting area
provides a
layer of
safety

③ Located on the
second floor balances
visibility & privacy

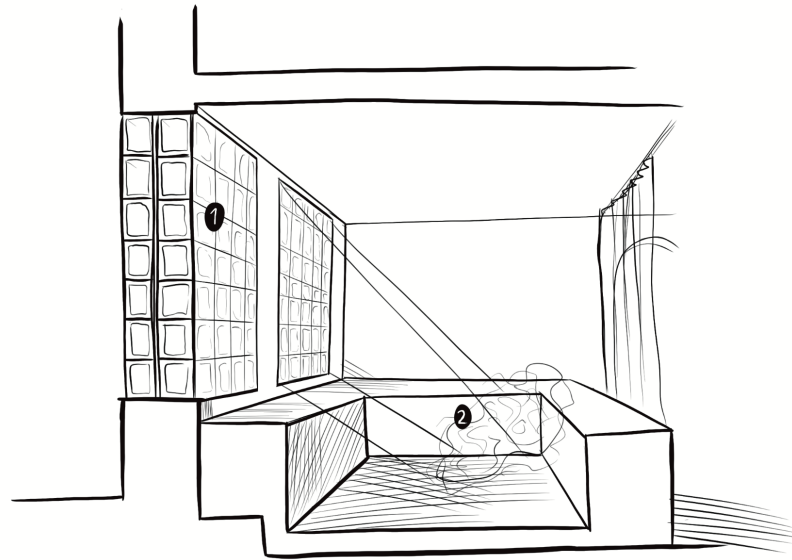
④ guiding sex worker
& client with spatial
rhythm & flow

The embrace

Windows to..

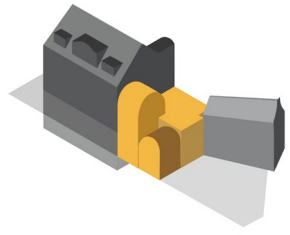
To take care

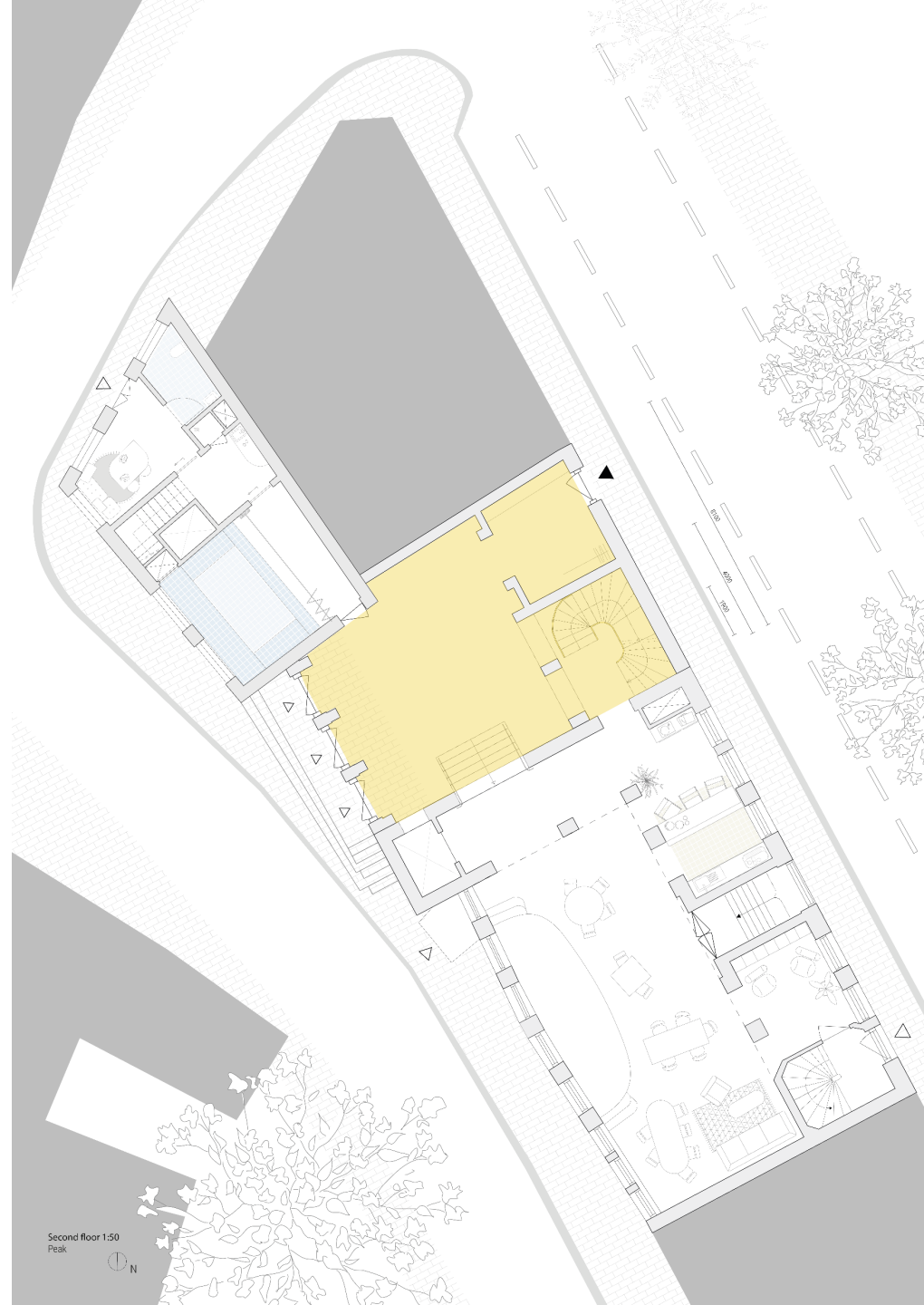
① by replacing the traditional windows with glassblocks, it reflects the less visible aspect of sex work: reflection, care & connection

② the light and privacy makes a space to care, reflect, rest and have emotional intimacy

Spaces

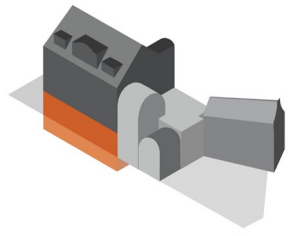

The invite

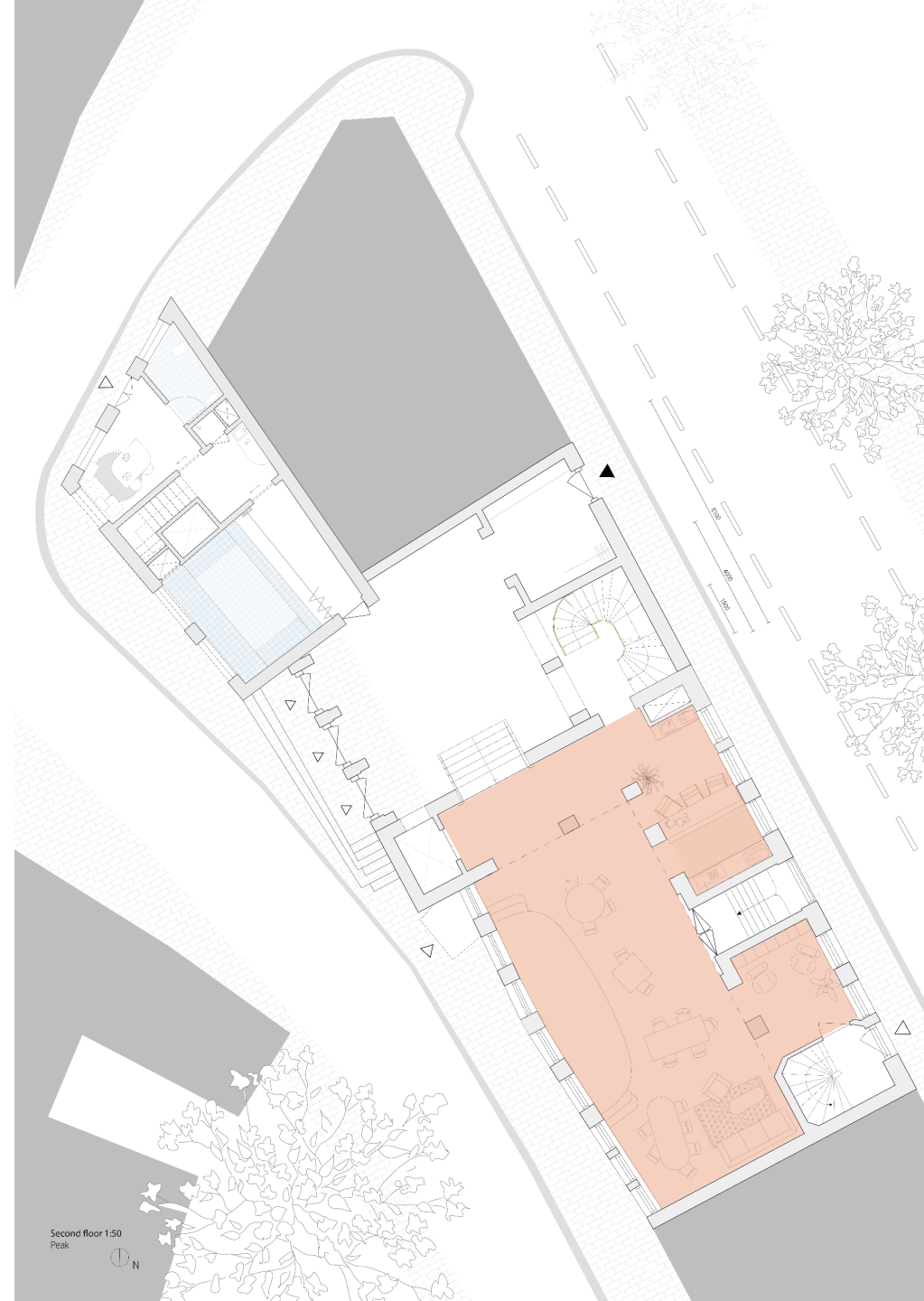

Ground floor - Invite

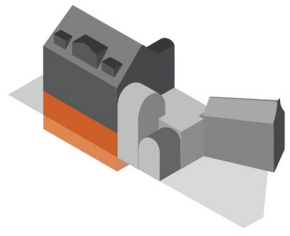
Second floor 1:50
Peak
N

The unfolding

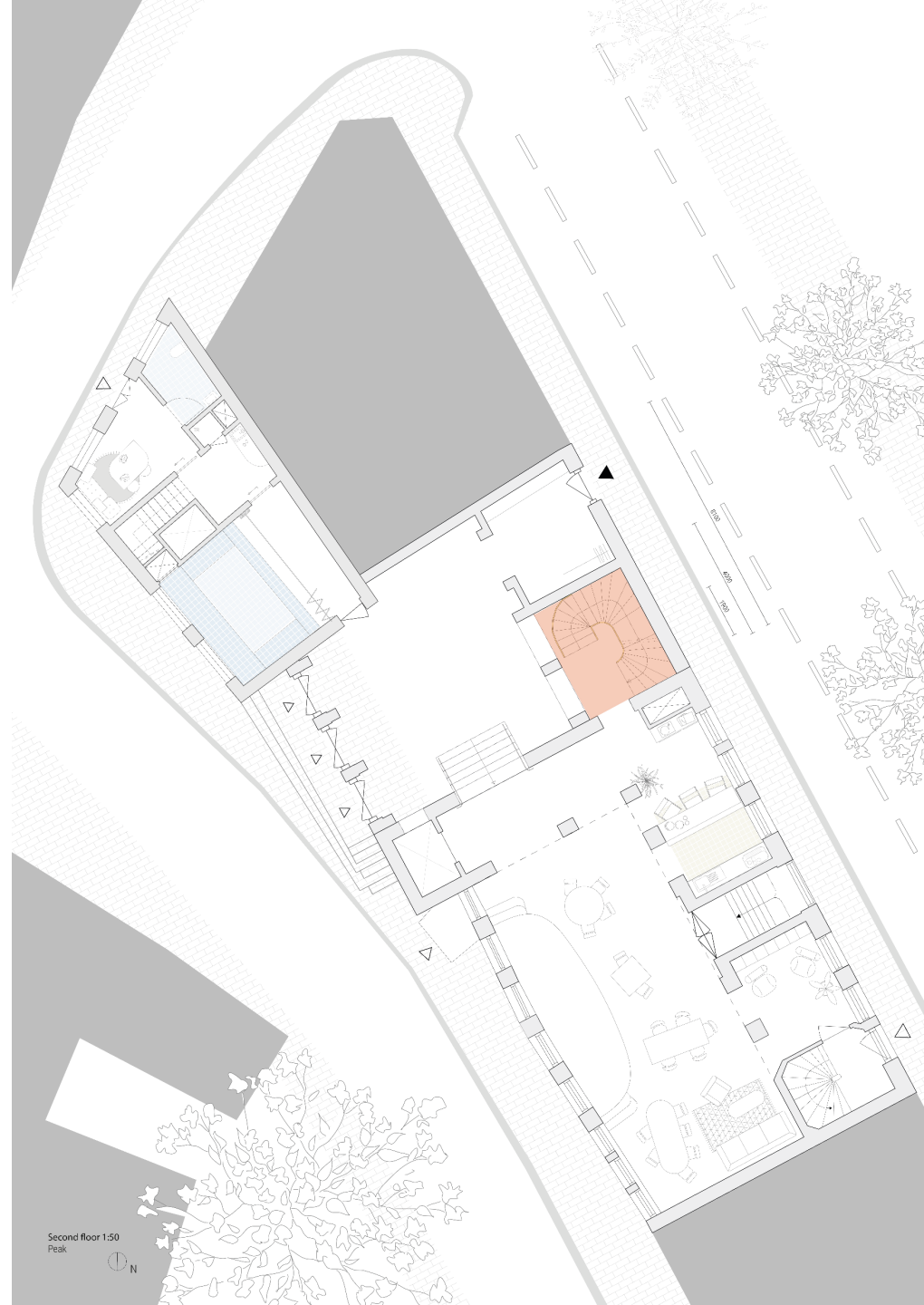

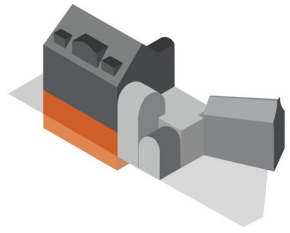
Ground floor - Unfolding

The unfolding

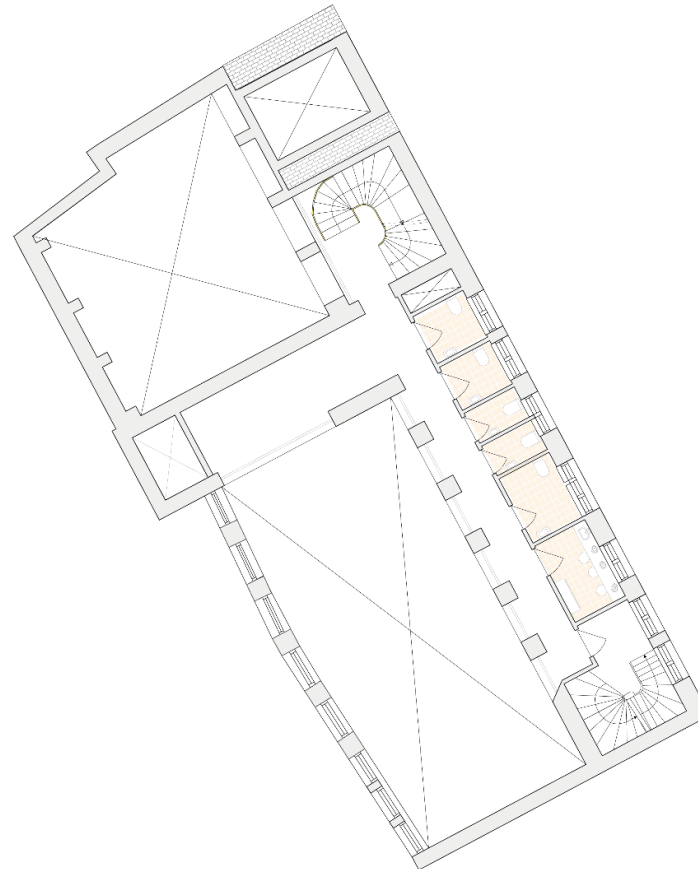
Staircase - Invite

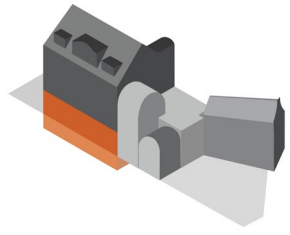

esol Unfolding

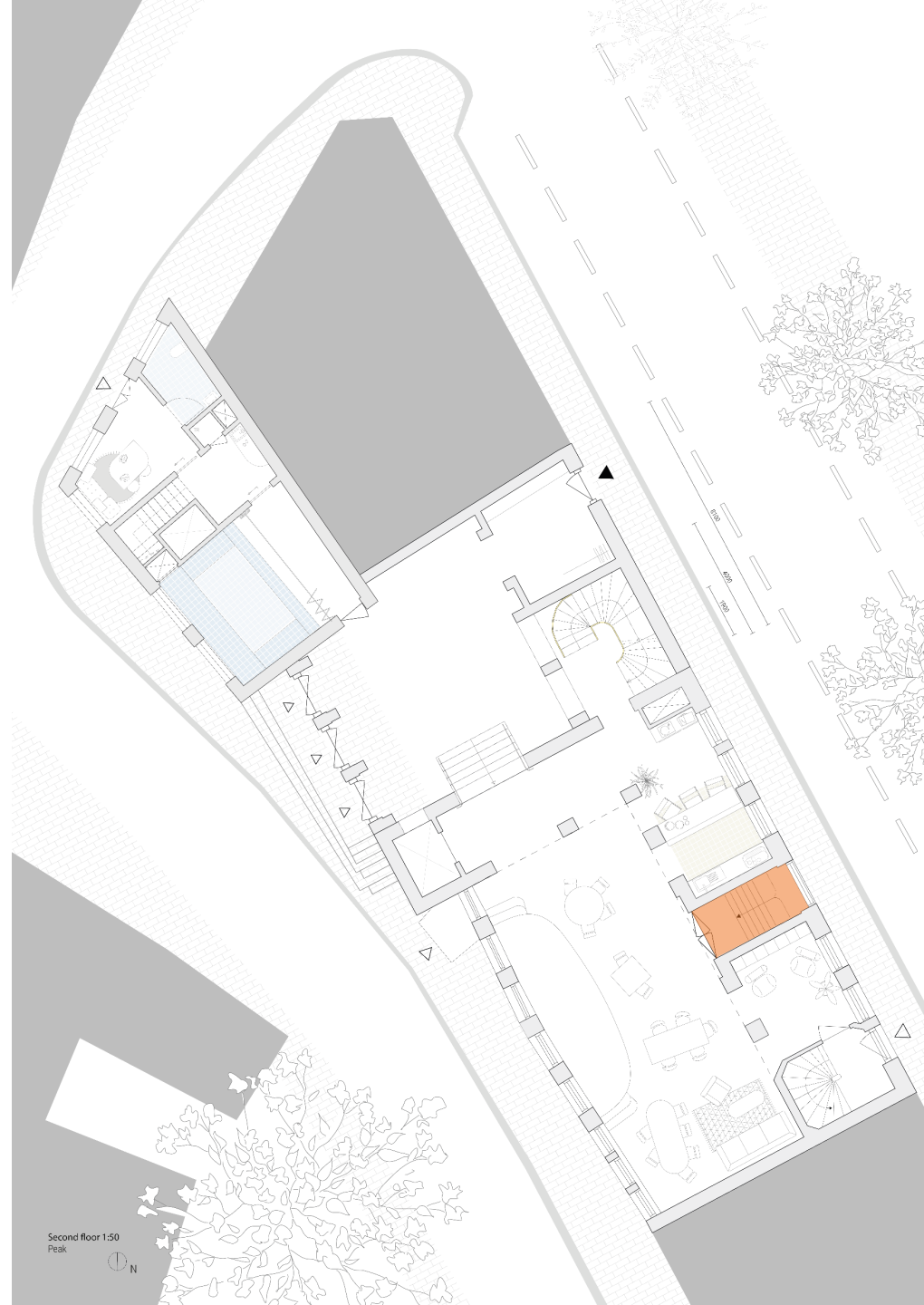
The unfolding

4 toilets + wheelchair-accessible toilet

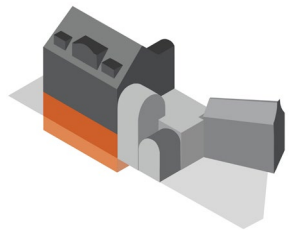

The unfolding

Ground floor - staircase

Second floor 1:50
Peak
N

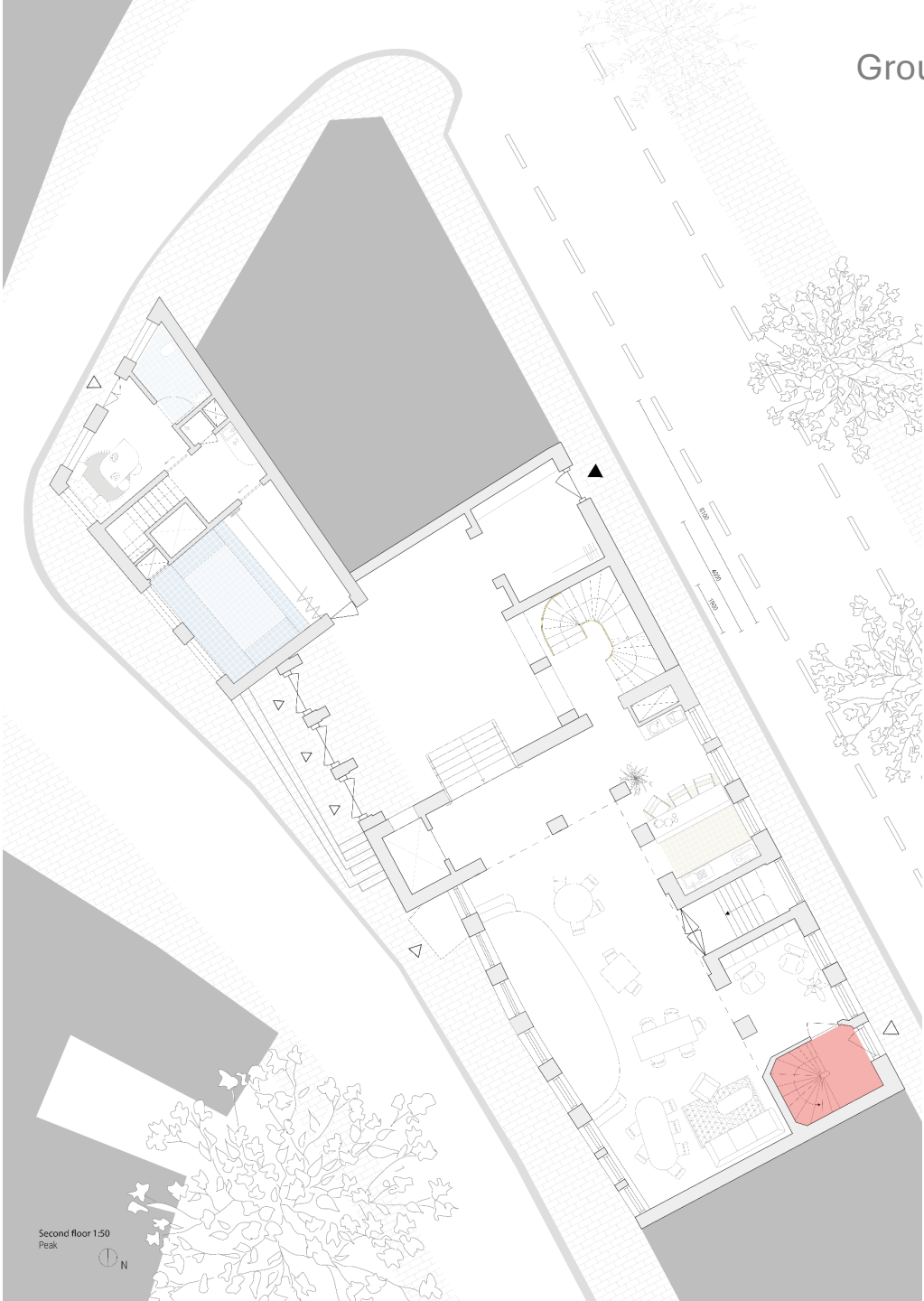

The unfolding

Basement - Unfolding

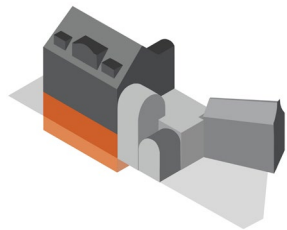

bathing room 60 m²
dressing rooms 7 m²
technical room - water 3 m²

Second floor 1:50
Peak

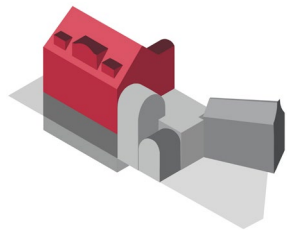

Entresol and first floor - Unfolding

The unfolding

Livingroom/office space 19 m²
Staff-kitchen 12,5 m²
Meetingroom 13 m²
Flexible- workshop room 48 m²
Roof terrace 48 m²

The peak

The peak

Second floor

2 sexwork studio's 20 m², 18,5 m²

1 wheelchair accessible sexwork studio 29m²

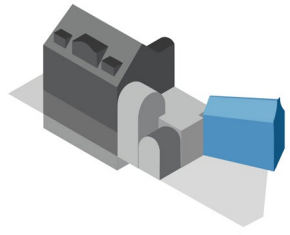
Waiting area 15 m

Third floor

3 sexwork- flex studio's 27 m², 20 m², 20 m²

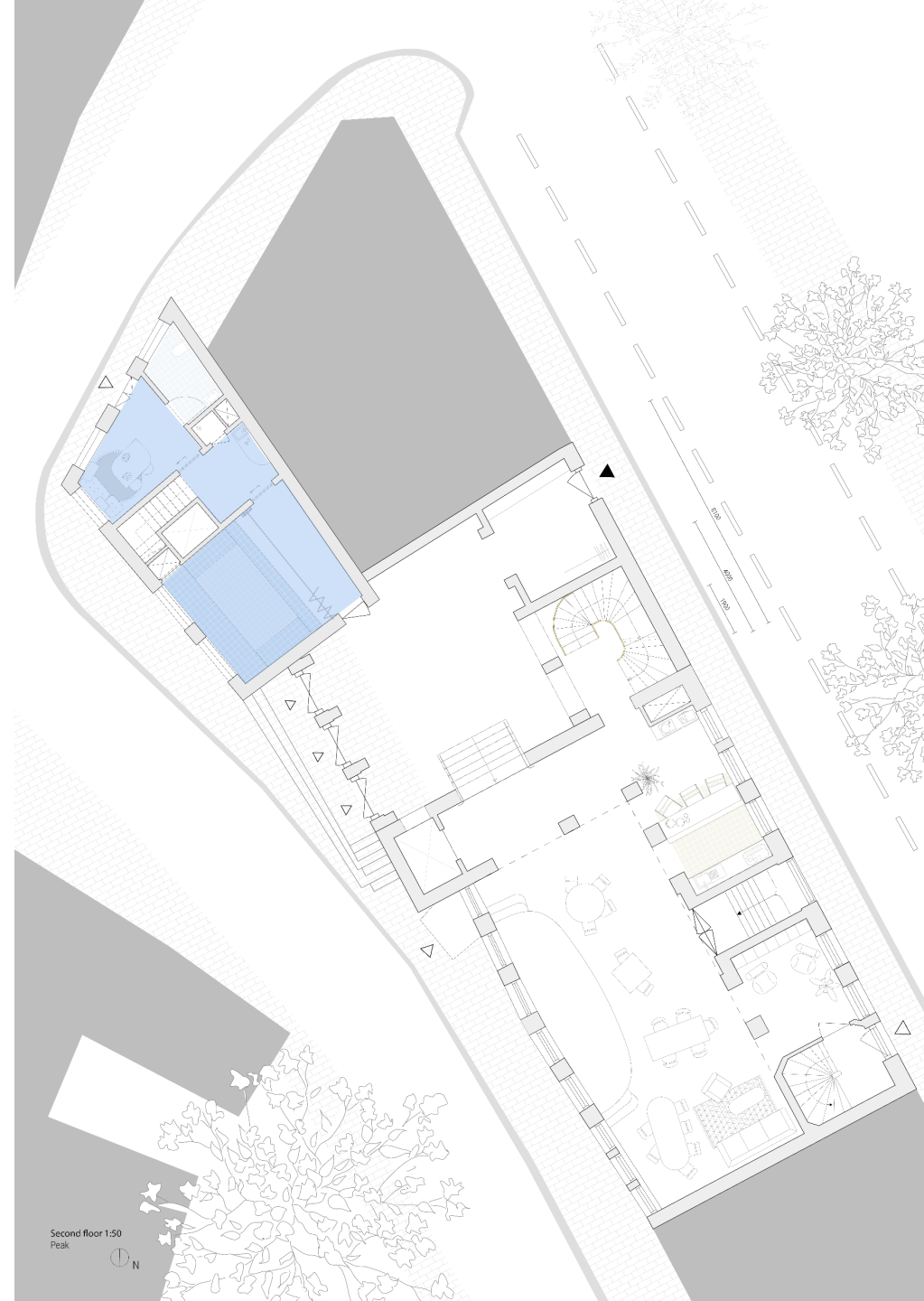
Technical room - air 4,8 m²

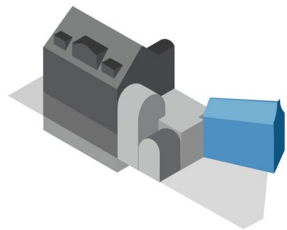

The embrace

Ground floor - Embrace

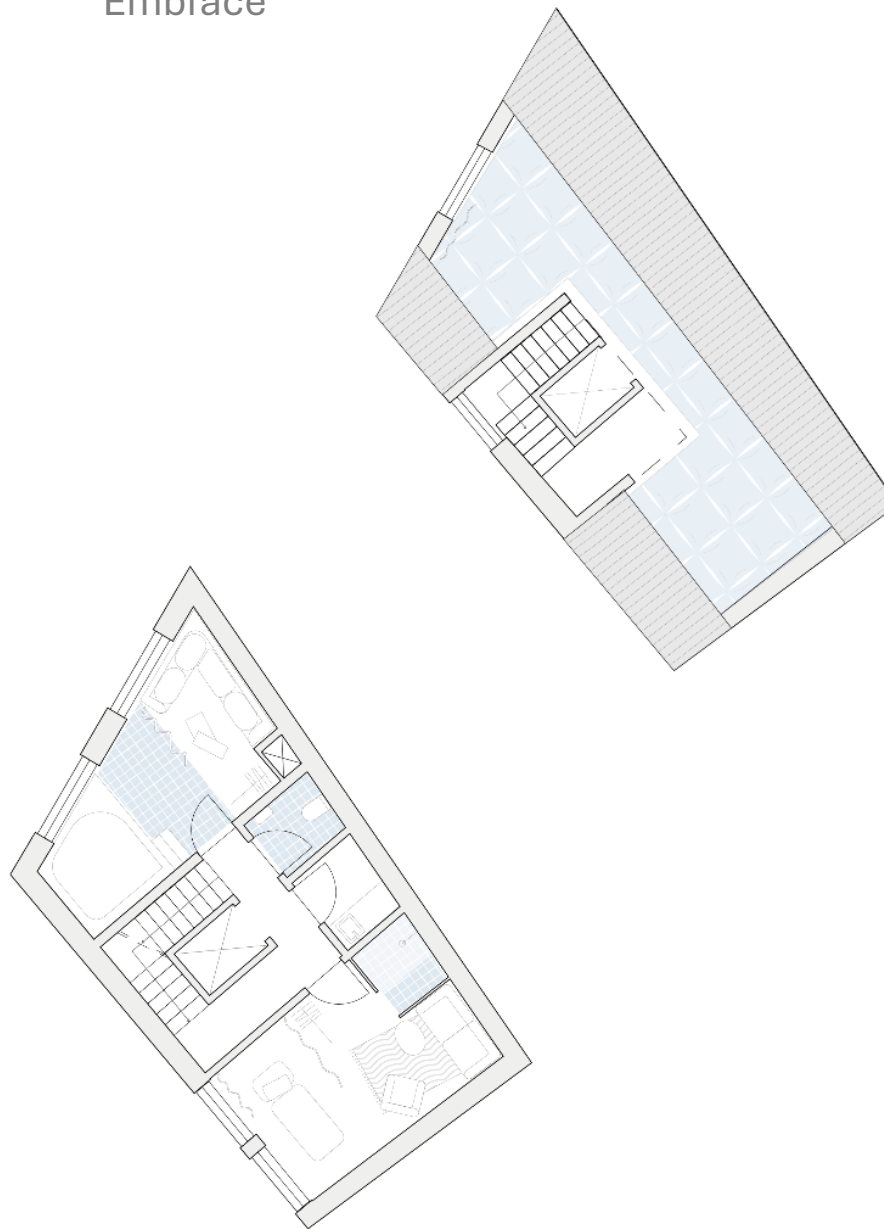

The embrace

Second floor
2 private resting room 16 m² , 15 m²
storage room 2,2 m²

Third floor
Padded embracing area 50 m²

Embrace

Section

The embrace

The invite

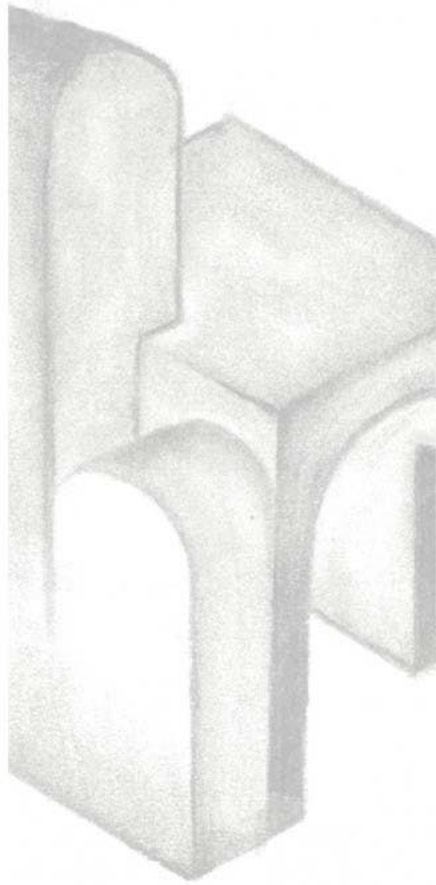
The peak

The unfolding

Perspective section 1:100

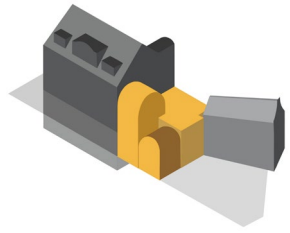
Presence

Design

The design

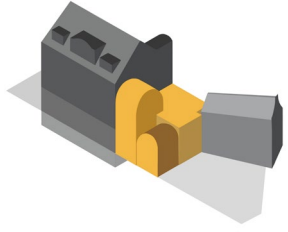

The invite

The design

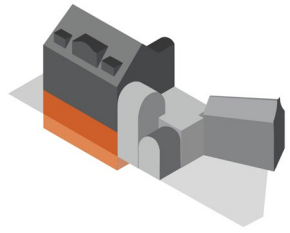

The invite

The design

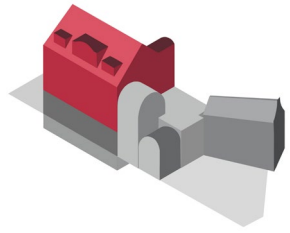

The unfolding

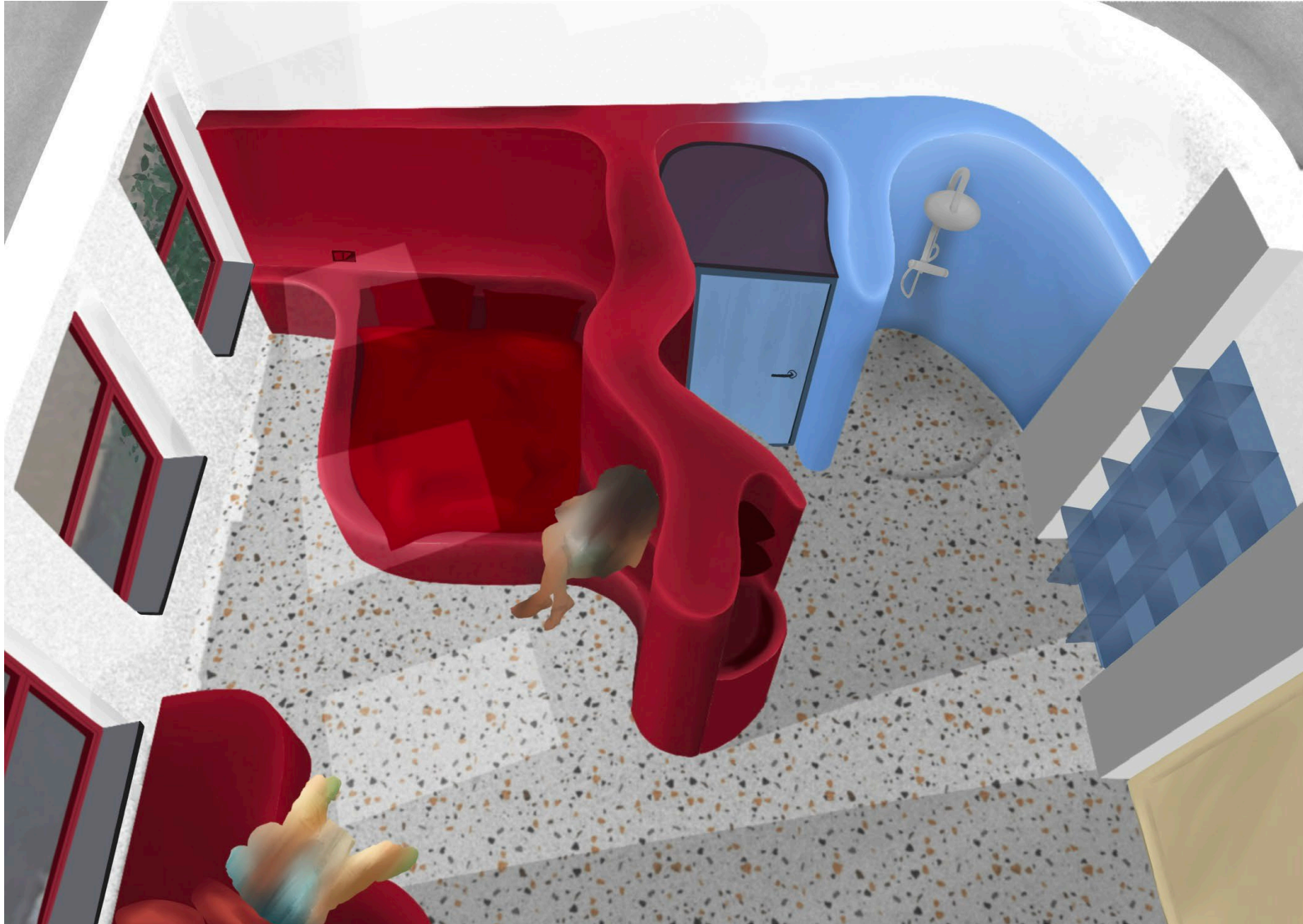
The design

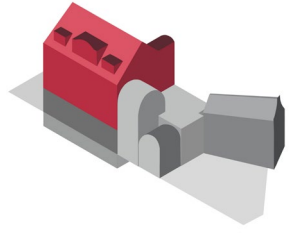

The peak

The design

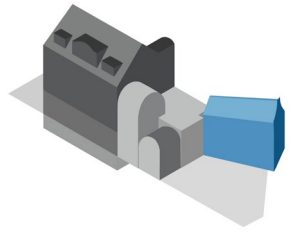

The peak

The design

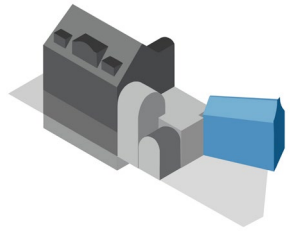

The embrace

The design

The embrace

The design

The design

1. Sexwork in Rotterdam

2. Research

3. Design

- Place
- Space
- Presence

4. The happy end

The Happy End

Zaterdag 21 december 2024, 09:28

Bouw gestart van erotisch centrum: ‘De Poort’ duurzaam ontwerp en herbestemming van monumentale panden

Rotterdam – De bouw van het nieuwe erotisch centrum De Poort in het centrum van Rotterdam is officieel van start gegaan. Het project omvat de renovatie van twee monumentale panden aan de Havenstraat 23 en de Voorstraat 6, die jarenlang leegstonden en in verval raakten. Naast behoud van historisch erfgoed zet het plan stevig in op duurzaamheid en lokaal vakmanschap.

De gebouwen worden grondig gerenoveerd en krijgen een nieuwe functie als onderdeel van het centrum, dat onderdak biedt aan sekswerkplekken, ondersteunende voorzieningen en een ontmoetingsruimte. Voor de uitbreiding en aanpassingen wordt gebruikgemaakt van duurzaam gebakken baksteen en een draagconstructie van CLT (cross-laminated timber), afkomstig uit de regio. Het centrum wordt aangesloten op het warmtenet van de stad en zal gasloos functioneren.

Het project stuitte eerder op felle kritiek van omwonenden, die maakten over de locatie, mogelijke overlast en het effect op de buurt. Tijdens inspraakavonden uitten bewoners hun zorgen maar na meerdere gesprekken en aanpassingen aan het ontwerp bleef de bebouwing in het straatbeeld en aanvullende toezicht project nu toch te kunnen doorgaan.

“Het was geen gemakkelijke beslissing,” zegt een woordvoerder van de gemeente. “Maar het is belangrijk dat sekswork op een veilige, menselijke manier een plek krijgt in de stad.”

De opening van De Poort staat gepland voor volgend jaar.

Ik heb verwacht, ik heb weliswaar twee keer per week een klein beetje, maar ik heb wel verwacht dat het een beetje anders zou zijn. Het is een beetje anders, maar ik heb wel verwacht dat het een beetje anders zou zijn. Het is een beetje anders, maar ik heb wel verwacht dat het een beetje anders zou zijn.

Het was een heel mooi moment, maar ik heb wel verwacht dat het een beetje anders zou zijn. Het is een beetje anders, maar ik heb wel verwacht dat het een beetje anders zou zijn. Het is een beetje anders, maar ik heb wel verwacht dat het een beetje anders zou zijn.

Zaterdag 20 juni 2025

DE NRC

DE NRC

Zaterdag 20 juni 2025

De Poort

De Poort

De Poort

De Poort

De Poort

De Poort

De Poort

De Poort

De Poort

De Poort

De Poort

De Poort

De Poort

De Poort

De Poort

De Poort

De Poort

De Poort

De Poort

De Poort

De Poort

De Poort

De Poort

De Poort

De Poort

De Poort

De Poort

De Poort

De Poort

De Poort

De Poort

De Poort

De Poort

De Poort

De Poort

De Poort

De Poort

De Poort

De Poort

De Poort

De Poort

De Poort

De Poort

De Poort

De Poort

De Poort

De Poort

De Poort

De Poort

De Poort

De Poort

De Poort

De Poort

De Poort

De Poort

De Poort

De Poort

De Poort

De Poort

De Poort

De Poort

De Poort

De Poort

De Poort

De Poort

De Poort

De Poort

De Poort

De Poort

De Poort

De Poort

De Poort

De Poort

De Poort

otisch centrum e Poort’ opent n duiven in

otisch centrum
e Poort’ opent
n duiven in

otisch centrum
e Poort’ opent
n duiven in

otisch centrum
e Poort’ opent
n duiven in

otisch centrum
e Poort’ opent
n duiven in

otisch centrum
e Poort’ opent
n duiven in

otisch centrum
e Poort’ opent
n duiven in

otisch centrum
e Poort’ opent
n duiven in

otisch centrum
e Poort’ opent
n duiven in

otisch centrum
e Poort’ opent
n duiven in

otisch centrum
e Poort’ opent
n duiven in

otisch centrum
e Poort’ opent
n duiven in

otisch centrum
e Poort’ opent
n duiven in

otisch centrum
e Poort’ opent
n duiven in

otisch centrum
e Poort’ opent
n duiven in

otisch centrum
e Poort’ opent
n duiven in

otisch centrum
e Poort’ opent
n duiven in

otisch centrum
e Poort’ opent
n duiven in

otisch centrum
e Poort’ opent
n duiven in

otisch centrum
e Poort’ opent
n duiven in

otisch centrum
e Poort’ opent
n duiven in

otisch centrum
e Poort’ opent
n duiven in

otisch centrum
e Poort’ opent
n duiven in

otisch centrum
e Poort’ opent
n duiven in

otisch centrum
e Poort’ opent
n duiven in

otisch centrum
e Poort’ opent
n duiven in

otisch centrum
e Poort’ opent
n duiven in

otisch centrum
e Poort’ opent
n duiven in

otisch centrum
e Poort’ opent
n duiven in

otisch centrum
e Poort’ opent
n duiven in

otisch centrum
e Poort’ opent
n duiven in

otisch centrum
e Poort’ opent
n duiven in

otisch centrum
e Poort’ opent
n duiven in

otisch centrum
e Poort’ opent
n duiven in

otisch centrum
e Poort’ opent
n duiven in

otisch centrum
e Poort’ opent
n duiven in

otisch centrum
e Poort’ opent
n duiven in

otisch centrum
e Poort’ opent
n duiven in

otisch centrum
e Poort’ opent
n duiven in

otisch centrum
e Poort’ opent
n duiven in

otisch centrum
e Poort’ opent
n duiven in

otisch centrum
e Poort’ opent
n duiven in

otisch centrum
e Poort’ opent
n duiven in

otisch centrum
e Poort’ opent
n duiven in

otisch centrum
e Poort’ opent
n duiven in

otisch centrum
e Poort’ opent
n duiven in

otisch centrum
e Poort’ opent
n duiven in

otisch centrum
e Poort’ opent
n duiven in

otisch centrum
e Poort’ opent
n duiven in

otisch centrum
e Poort’ opent
n duiven in

otisch centrum
e Poort’ opent
n duiven in

otisch centrum
e Poort’ opent
n duiven in

otisch centrum
e Poort’ opent
n duiven in

otisch centrum
e Poort’ opent
n duiven in

otisch centrum
e Poort’ opent
n duiven in

Achieving a city where sex work is seen as just another form of labour is still a long way to go.

De Poort is een nieuw erotisch centrum in Rotterdam. Het bestaat uit twee panden aan de Havenstraat 23 en de Voorstraat 6. Het centrum wordt aangesloten op het warmtenet van de stad en zal gasloos functioneren.

De Poort is een nieuw erotisch centrum in Rotterdam. Het bestaat uit twee panden aan de Havenstraat 23 en de Voorstraat 6. Het centrum wordt aangesloten op het warmtenet van de stad en zal gasloos functioneren.

De Poort is een nieuw erotisch centrum in Rotterdam. Het bestaat uit twee panden aan de Havenstraat 23 en de Voorstraat 6. Het centrum wordt aangesloten op het warmtenet van de stad en zal gasloos functioneren.

De Poort is een nieuw erotisch centrum in Rotterdam. Het bestaat uit twee panden aan de Havenstraat 23 en de Voorstraat 6. Het centrum wordt aangesloten op het warmtenet van de stad en zal gasloos functioneren.

De Poort is een nieuw erotisch centrum in Rotterdam. Het bestaat uit twee panden aan de Havenstraat 23 en de Voorstraat 6. Het centrum wordt aangesloten op het warmtenet van de stad en zal gasloos functioneren.

De Poort is een nieuw erotisch centrum in Rotterdam. Het bestaat uit twee panden aan de Havenstraat 23 en de Voorstraat 6. Het centrum wordt aangesloten op het warmtenet van de stad en zal gasloos functioneren.

De Poort is een nieuw erotisch centrum in Rotterdam. Het bestaat uit twee panden aan de Havenstraat 23 en de Voorstraat 6. Het centrum wordt aangesloten op het warmtenet van de stad en zal gasloos functioneren.

De Poort is een nieuw erotisch centrum in Rotterdam. Het bestaat uit twee panden aan de Havenstraat 23 en de Voorstraat 6. Het centrum wordt aangesloten op het warmtenet van de stad en zal gasloos functioneren.

De Poort is een nieuw erotisch centrum in Rotterdam. Het bestaat uit twee panden aan de Havenstraat 23 en de Voorstraat 6. Het centrum wordt aangesloten op het warmtenet van de stad en zal gasloos functioneren.

De Poort is een nieuw erotisch centrum in Rotterdam. Het bestaat uit twee panden aan de Havenstraat 23 en de Voorstraat 6. Het centrum wordt aangesloten op het warmtenet van de stad en zal gasloos functioneren.

De Poort is een nieuw erotisch centrum in Rotterdam. Het bestaat uit twee panden aan de Havenstraat 23 en de Voorstraat 6. Het centrum wordt aangesloten op het warmtenet van de stad en zal gasloos functioneren.

De Poort is een nieuw erotisch centrum in Rotterdam. Het bestaat uit twee panden aan de Havenstraat 23 en de Voorstraat 6. Het centrum wordt aangesloten op het warmtenet van de stad en zal gasloos functioneren.

De Poort is een nieuw erotisch centrum in Rotterdam. Het bestaat uit twee panden aan de Havenstraat 23 en de Voorstraat 6. Het centrum wordt aangesloten op het warmtenet van de stad en zal gasloos functioneren.

De Poort is een nieuw erotisch centrum in Rotterdam. Het bestaat uit twee panden aan de Havenstraat 23 en de Voorstraat 6. Het centrum wordt aangesloten op het warmtenet van de stad en zal gasloos functioneren.

De Poort is een nieuw erotisch centrum in Rotterdam. Het bestaat uit twee panden aan de Havenstraat 23 en de Voorstraat 6. Het centrum wordt aangesloten op het warmtenet van de stad en zal gasloos functioneren.

De Poort is een nieuw erotisch centrum in Rotterdam. Het bestaat uit twee panden aan de Havenstraat 23 en de Voorstraat 6. Het centrum wordt aangesloten op het warmtenet van de stad en zal gasloos functioneren.

De Poort is een nieuw erotisch centrum in Rotterdam. Het bestaat uit twee panden aan de Havenstraat 23 en de Voorstraat 6. Het centrum wordt aangesloten op het warmtenet van de stad en zal gasloos functioneren.

De Poort is een nieuw erotisch centrum in Rotterdam. Het bestaat uit twee panden aan de Havenstraat 23 en de Voorstraat 6. Het centrum wordt aangesloten op het warmtenet van de stad en zal gasloos functioneren.

De Poort is een nieuw erotisch centrum in Rotterdam. Het bestaat uit twee panden aan de Havenstraat 23 en de Voorstraat 6. Het centrum wordt aangesloten op het warmtenet van de stad en zal gasloos functioneren.

De Poort is een nieuw erotisch centrum in Rotterdam. Het bestaat uit twee panden aan de Havenstraat 23 en de Voorstraat 6. Het centrum wordt aangesloten op het warmtenet van de stad en zal gasloos functioneren.

Luchtfoto De Poort

Energie uit zon, stad en lichaam

Het energiesysteem is hybride en afgestemd op de specifieke ruimtelijke zones in het gebouw. De vloerverwarming is aangesloten op een stadswarmtenet dat niet langer afhankelijk is van havenwarmte, maar werkt op circulaire bronnen zoals aquathermie en seizoensgebonden opslag. Voor het warme water in de badkamers zorgen zonnepanelen op het dak. Zelfs de restwarmte van douches en baden wordt via warmtewisselaars teruggewonnen en opnieuw ingezet. Zo circuleert niet alleen het water, maar ook de energie die het draagt.

Zienlijk comfort als technisch fundament

Wat bezoekers ervaren als rust, geborgenheid en zachtheid is het resultaat van technische precisie. De temperatuur blijft constant, ventilatie is fluisstent en slim gestuurd, en licht reageert op gebruik, tijd van de dag en stemming. Elk element draagt bij aan een gebouw dat energiezuinig is, maar nooit tot of afstandelijk aanvoelt. Een nieuw stedelijk model.

De Poort toont dat maatschappelijke infrastructuur niet grensoverschrijdend hoeft te zijn. In plaats van alles opnieuw op te bouwen, is met één doorzichte verbouwing een plek ontstaan die tenten jaren mee kan en zich blijft aanpassen aan veranderende behoeften.

Gebruikers
Bouwfase
Dossier

Levens
Age

Age

Age

Age

Age

Age

Age

Age

Age

Age

Age

Age

Age

Age

Age

Age

Age

Age

Age

Age

Age

Age

Age

Age

Age

Age

Age

Age

Age

Age

Age

Age

Age

Age

Age

Age

Age

Age

Age

Age

Age

Age

Age

Age

Age

Age

Age

Age

Age

Age

Age

Age

Age

Age

Age

Age

Age

Age

Age

Age

Age

Age

Age

Age

Age

Age

Age

Age

Age

Age

Age

Age

Age

Age

Age

Age

Age

Age

Age

Age

Age

Age

Age

Age

Age

Age

Age

Age

Age

Your design for De Poort departs significantly from conventional architectural responses to sex work. What inspired you to develop this particular typology, and how does the building invite passersby to engage with the topic of sex work in a more comfortable and open way?

Conventional buildings for sex work often rely on glass facades, red neon lights, and the display of bodies. But I believe sex and sex work are far more intimate and nuanced than that. They involve a loving yet complex interaction. Through listening to sex workers and their clients, I encountered a wide range of perspectives on how people wish to enter, experience, or even approach these spaces. That diversity of experience guided my design. Rather than a one-size-fits-all approach, De Poort offers multiple ways of engagement: a more formal main entrance, a welcoming terrace with large planting pots, and a discreet back entry, each responding to different needs and preferences. While this building can't accommodate every form of sex work, it sets a precedent. It shows that sex work is deeply human and deserving of thoughtful, tailored spatial designs. It cannot, and should not, be forced into a single, standardized architectural expression.

In your research, you highlight the importance of autonomy, stability, and choice for sex workers. How are these needs reflected in the programmatic layout of the building? Does De Poort provide opportunities for independent sex workers to operate on their own terms?

The Happy End

However, by listening to sex workers, normalizing rather than stigmatizing their work, and providing them with both a place and space within the city.

Architectuur

Erotisch centrum ‘De Poort’ opent haar deuren in Rotterdam

Door Jan van der Woude Foto's Anna Voskamp

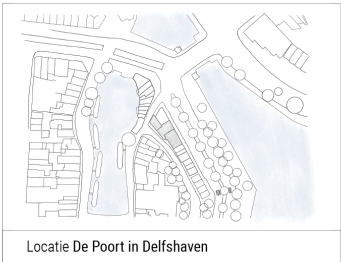
Rotterdam is een bijzonder initiatief rijk: in de wijk Delfshaven opende afgelopen weekend het gloednieuwe erotisch centrum De Rode Poort. Het centrum is veel meer dan een plek voor sekswerk alleen – het biedt ruimte voor persoonlijke groei, ontmoeting en reflectie op thema's als intimiteit, consent en lichamelijkeheid.

In de markante nieuwe bakstenen entree, ontworpen door architect Lucy Adfies, gaan openheid en discretie hand in hand. Vanuit de centrale hal brengt het trappenhuis bezoekers naar de ruimtes voor afspraken met sekswerkers, gevestigd in het voormalige bankgebouw. Het gebouw, met een totale oppervlakte van 1000 vierkante meter, biedt daarnaast plaats aan tantra-workshops, groepsgesprekken, lezingen over seksualiteit en relaties, tentoonstellingen én – op vrijdag- en zaterdagavond – een feestelijk programma.

Van bierviltje tot stedelijk voorbeeld
De initiatiefnemers achter De Rode Poort zijn

Victor Bastiaens en Vera de Vreede, twee Rotterdammers met een achtergrond in architectuur, kunst en activisme. Het eerste idee ontstond tien jaar geleden tijdens een avond in een kroeg, zoals ze zelf vertellen. "Wat begon als een impulsief plan op een bierviltje, is uitgegroeid tot iets veel groters en betekenisvollers," aldus De Vreede. Bastiaens herinnert zich vooral de snelle groei van het draagvlak: "Toen we de eerste ideeën deelden, merkten we meteen dat we een snaar raakten. Vanuit de sekswerk-sector, de gemeente en zelfs de financiële wereld kregen we verrassend snel steun."

Onderzoek en gesprekken met beleidsmakers bevestigden dat Rotterdam behoefte had aan een plek waar seksualiteit op een open, veilige en respectvolle manier beleefd en besproken kon worden zonder stigma, maar met zorgvuldigheid. "Er was een kloof in de

Locatie De Poort in Delfshaven

stad: tussen behoefte en aanbod, tussen theorie en praktijk. De Rode Poort wil die ruimte letterlijk en figuurlijk vullen," zegt Bastiaens.

Dat het project relatief snel van de grond kwam, is mede te danken aan een combinatie van slimme crowdfunding en een anonieme investeerder die zich in een vroeg stadium aan het plan verbond. "We hoefden niet alles uit te

leggen," zegt De Vreede. "Het idee sprak voor zich, en blijbaar ook tot de verbeelding." Dankzij deze financiële basis konden ontwerp en realisatie in een redelijk korte tijd concreet worden gemaakt.

Meer dan een sekswerkplek. Wat De Rode Poort onderscheidt van andere sekswerkplekken, is de multifunctionele en publieke invulling. Overdag fungeert het gebouw als kenniscentrum en ontmoetingsplek, waar thema's als seksuele diversiteit, trauma, gender en lichaamservaring centraal staan. 's Avonds verandert het in een professionele, geregelde werkplek voor sekswerkers met volledige autonomie, veiligheid en toezicht.

Het centrum sluit naadloos aan bij een bredere beweging in Nederland: het normaliseren en waarderen van sekswerk als onderdeel van stedelijk leven. De Rode Poort maakt ruimte voor emancipatie, zowel in letterlijke als in maatschappelijke zin. De opening trok honderden bezoekers: buurtbewoners, betrokken organisaties, gemeenteraadsleden, en nieuwsgierige voorbijgangers. "Dit is geen marginaal gebouw," zei een van de aanwezigen. "Het is een cultureel statement. Een nieuwe poort naar een gezondere seksuele cultuur."

Ron van der dam aanwijst opening de Poort

COLUMN

Waar wonen we eigenlijk nog voor?

Door Geertje Pelsma-Tuinman
– stedenbouwkundige en columnist

In 2035 zijn er nauwelijks nog mensen die "wonen" zoals we dat begin deze eeuw kenden. We huren geen huizen meer, we huren tijdstip. Tijd in een ruimte. Tijd in een wijk. Tijd in een leven. Wat ooit 'tijdelijk' heette, is nu permanent geworden.

Verplaatsbare woonpods, plug-in units, carrousselwoningen, flexzones: de termen wisselen per beleidsnota, maar de ervaring blijft grotendeels hetzelfde: je woont ergens, tot het model verandert, de huur stijgt of de slaapproeg wijzigt. Dan schuif je door. Soms letterlijk, want de vloer waarin je woont is verrijdbaar. De overheid noemt het "adaptieve huisvesting". De markt spreekt van "mobility". En inderdaad: wie jong is, zonder kinderen, of met weinig spullen, redt zich vaak prima. Maar de prijs voor deze verrijdbaarheid is groter dan we onszelf willen toegeven. Want als alles tijdelijk is, waar ben je dan eigenlijk nog?

Neem de nieuwe 'wisselzones' in buitenwijken, waar bewoners elke drie jaar automatisch worden herverdeeld op basis van gezinsgrootte, inkomen en zorgvraag. Efficiënt, zeker. Maar wat doet het met mensen om nooit ergens wortel te kunnen schieten? Om je huizen niet te leren kennen en dan abrupt te verlaten? We leven inmiddels in wat sociologen 'doorstroombad' noemen: een stad waarin stilstaan verdacht is, en binding een probleem. We kennen onze buren amper, behalve via geschiktheitsvering op de liftcamera. Kinderen groeien op zonder vaste trap, vaste boom, vaste vriend. Ouderen zwerfen tussen units, afhankelijk van welk zorgcluster hen nog accepteert.

Wonen is logistiek geworden. Dat is handig voor systemen, maar funest voor gemeenschappen. Want thuis is niet alleen een dak boven je hoofd. Thuis is een ritme. Een terugkerende geur in het trappenhuis. Een buurvrouw die weet wanneer je koffie drinkt. Het zijn de dingen die nergens vastliggen, behalve in je lijf. Begrip me niet verkeerd: flexibiliteit is belangrijk. Klimaatadaptief bouwen, levensloopbestendig wonen, dat is allemaal nodig. Maar waarom zijn we flexibeliteit gaan verwarren met afstand? Met fragmentatie? Met anonimiteit?

Het is niet dat mensen geen verbinding willen. Het is dat het systeem het ontmoedigt. Wie vandaag een huurovereenkomst tekent, weet dat het morgen al weer anders kan. "We bekijken het per kwartaal," zeggen de beheerders. "Je hoort van ons. En zo is huisvesting een reeks posbmedding en geworden. Niets blijft nog vanzelfsprekend.

En ondertussen verdwijnen de plekken waar wel stabiliteit mogelijk is. De klassieke portiekflat, de eengezinswoning met schuurtje, het plein waar drie generaties elkaar toevallig treffen – ze maken plaats voor met algoritmeische toewijzing. Niemand woont daar expres, iedereen woont er even.

Daarom stel ik voor dat we het gesprek heropenen. Niet over vierkante meters of bouwvolume, maar over zinvol wonen. Over plekken waar mensen blijven, ondanks alles. Waar het niet alleen draait om doorstromen, maar om stilstaan, thuiskomen, wortelen.

Want als we straks allemaal flexibel wonen, maar niemand zich nog thuis voelt, dan is het systeem misschien wel perfect en tegelijk volkomen misluk.

Questions?

